

Załącznik
do uchwały Nr XLII/232/14
Rady Powiatu Słubickiego
z dnia 25 lutego 2014 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
DLA POWIATU SŁUBICKIEGO
NA LATA 2014 – 2020**

SPIS TREŚCI

1. PROCES TWORZENIA STRATEGII	3
1.1. Podstawa prawna opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych	3
1.2. Metodologia tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych dla powiatu słubickiego	4
1.3. Programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka w powiecie słubickim	6
2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ POWIATU SŁUBICKIEGO	8
2.1. Położenie geograficzne i sytuacja demograficzna powiatu	8
2.2. System pomocy społecznej w powiecie	11
2.3. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza	15
2.4. Przemoc w rodzinie i przestępczość	24
2.5. Ochrona zdrowia	27
2.6. Niepełnosprawność	29
2.7. Rynek pracy i bezrobocie	33
2.8. Oświata	39
3. ANALIZA SWOT	45
4. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ	53
5. KIERUNKI ROZWOJU POWIATU SŁUBICKIEGO W OBSZARZE POLITYKI SPOŁECZNEJ	54
5.1. Cele strategiczne i cele szczegółowe projektowanych zmian	54
5.2. Kierunki niezbędnych działań, instytucje odpowiedzialne za ich realizację, wskaźniki oraz źródła ich finansowania	54
6. SPOSÓB MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII	63
SPIS TABEL	64
SPIS RYSUNKÓW	66
SPIS WYKRESÓW	66

1. PROCES TWORZENIA STRATEGII

1.1. *Podstawa prawna opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych.*

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem, który wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej. Polityka społeczna natomiast to zespół długofalowych działań mających na celu zaspokojenie potrzeb społecznych oraz rozwiązywania problemów społecznych. Instytucją polityki społecznej, której zadaniem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie potrafią pokonać wykorzystując własne siły, możliwości, uprawnienia i zasoby, jest pomoc społeczna.

Zgodnie z art. 19 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity – Dz. U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy *opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.* Ustawodawca wskazuje również na niezbędne elementy, jakie strategia jako dokument powinna zawierać, a mianowicie: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, a także wskaźników realizacji działań.

Umieszczenie obowiązku opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych w ustawie o pomocy społecznej skutkuje często błędną interpretacją, iż powinna ona zawierać jedynie treści związane z rozwiązywaniem problemów klientów pomocy społecznej. Pożądane byłoby jednak, aby strategia obejmowała wszystkie obszary polityki społecznej, które mogą przyczynić się do polepszenia funkcjonowania społeczności lokalnej poprzez poprawę jej warunków życia.

W związku z tym, iż obecna *Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie słubickim* została opracowana na lata 2005 – 2013, konieczne więc było podjęcie prac zmierzających do opracowania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych na kolejne lata, która określałaby dalsze kierunki działań w zakresie pomocy społecznej na terenie powiatu słubickiego.

Niniejsza strategia jest wieloletnim dokumentem programowym, w oparciu o który kształtowana będzie polityka społeczna Powiatu na następne 7 lat. Strategia z pewnością ułatwi pozyskiwanie funduszy w nowej perspektywie programowania, pomoże skoordynować działania różnych instytucji w powiecie, a także być może stanie się inspiracją do powstania nowych organizacji działających w obszarze polityki społecznej.

1.2. Metodologia tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych dla powiatu słubickiego.

Do udziału w pracach nad strategią zaproszono przedstawicieli instytucji, jednostek działających w obszarze polityki społecznej. Zarządzeniem Nr 44/13 Starosty Słubickiego z dnia 7 listopada 2013 r. powołano zespół do opracowania projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Słubickiego na lata 2014 – 2020. Skład zespołu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Skład zespołu do opracowania projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Słubickiego na lata 2014 – 2020.

Lp.	Imię i nazwisko	Reprezentowana instytucja/pełniona funkcja
1.	Anna Gołębiowska	dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach
2.	Robert Martyn	zastępca dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Słubicach
3.	Marzena Kwiek	dyrektor Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Słubicach
4.	Katarzyna Misztak	kierownik Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Rzepinie
5.	Monika Karasińska	kierownik Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach
6.	Dorota Łazarczyk	dyrektor Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince
7.	Urszula Zakowicz	główny specjalista do spraw oświaty Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Słubicach
8.	sierż. sztab. Magdalena Michlewicz	oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Słubicach
9.	Joanna Bycka	położna NZOZ „Szpitala Powiatowego” w Słubicach sp. z o.o.
10.	Daniel Krawczyk	podinspektor ds. społecznych, kultury i sportu w Wydziale Rozwoju Lokalnego, Promocji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Słubicach
11.	Renata Kubiak	kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Cybince
12.	Sławomir Karatysz	kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepinie
13.	Anna Pokrzywka	kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim
14.	Martyna Majewska	asystent rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Słubicach
15.	Edyta Danicka	kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Górzycy
16.	Justyna Cieszyńska	pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach
17.	Marta Kalarus	pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach
18.	Aneta Białach	podinspektor ds. rehabilitacji społecznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach

Do głównych zadań powołanego zespołu należało zdiagnozowanie sytuacji społecznej w powiecie, sformułowanie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, określenie sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, a także wskaźników realizacji działań. Koordynację pracy Zespołu powierzono Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach Annie Gołębiowskiej.

Powyższe zadania zespół realizował podczas trzech wspólnych spotkań. Prace nad projektem strategii przebiegały następująco:

➤ *I spotkanie zespołu – 13 listopada 2013r.*

Podczas pierwszego spotkania zapoznano członków zespołu z uwarunkowaniami prawnymi dotyczącymi opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych, omówiono niezbędne elementy, jakie strategia powinna zawierać, a także przedstawiono planowany harmonogram tworzenia dokumentu. Zespół podzielono na grupy obszarowe, w których członkowie zespołu pracowali nad diagnozą sytuacji społecznej powiatu słubickiego.

➤ *II spotkanie zespołu – 27 listopada 2013r.*

Przeanalizowano zebrane informacje, dane przekazane przez członków zespołu, stanowiące diagnozę sytuacji społecznej w poszczególnych obszarach tj. położenie geograficzne i sytuacja demograficzna powiatu, system pomocy społecznej powiatu, wspieranie rodziny i piecza zastępcza, przemoc w rodzinie i przestępczość, ochrona zdrowia, niepełnosprawność, rynek pracy i bezrobocie, oświata. Następnie, zdefiniowano wiodące problemy społeczne występujące w powiecie, na tej podstawie dokonano analizy SWOT powiatu słubickiego.

➤ *III spotkanie zespołu – 11 grudnia 2013r.*

Określono wizję rozwoju społecznego powiatu słubickiego, sformułowano cele strategiczne oraz cele szczegółowe projektowanych zmian. Członkowie zespołu przedstawili propozycję kierunków działań do realizacji w ramach ustalonych celów, instytucje odpowiedzialne za ich realizację, wskaźniki oraz źródła finansowania poszczególnych działań. Ponadto, ustalili zasady monitorowania i ewaluacji strategii.

Po zakończeniu ww. spotkań warsztatowych, koordynator prac zespołu, na podstawie wypracowanych zapisów, a także zebranych materiałów, przygotował projekt dokumentu. Członkowie zespołu zapoznali się z opracowanym materiałem, przedstawili swoje uwagi, nanieśli ostateczne poprawki, a następnie dokonali akceptacji projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Słubickiego na lata 2014 – 2020.

1.3. Programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka w powiecie słubickim.

Dokumentem określającym kierunki strategicznych działań w zakresie pomocy społecznej na terenie Powiatu Słubickiego jest obecnie „**Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie słubickim na lata 2005 – 2013**” oraz „**Lokalny system wsparcia dla dzieci, młodzieży i rodziny w powiecie słubickim**”, który wpisuje się w w/w strategię. Głównym celem powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych było przedstawienie racjonalnych działań Starostwa Powiatowego i jego jednostek organizacyjnych na poszczególne lata w obszarze pomocy społecznej, przy jednoczesnym dążeniu do wypracowania w miarę możliwości skutecznego kierunku polityki społecznej na rzecz osób najbardziej potrzebujących. *Lokalny system wsparcia dla dzieci, młodzieży i rodziny w powiecie słubickim* został przygotowany jako rozwinięcie *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Słubickim na lata 2005 – 2013*.

W 2011 roku przygotowano w oparciu o diagnozę problemu przemocy w rodzinie w powiecie słubickim **Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Słubickim na lata 2011 – 2015**. Program został przyjęty przez Radę Powiatu Słubickiego zgodnie z uchwałą Nr V/46/11 z dnia 22 lutego 2011r. Ww. Program jest podstawą działań mających na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w powiecie słubickim.

Założenia Programu skupiają się w trzech głównych obszarach:

- 1) profilaktycznym: część dotycząca edukacji mieszkańców,
- 2) interwencyjnym: część dotycząca pracy na rzecz osób doświadczających przemocy
- 3) terapeutycznym: część dotycząca pracy ze sprawcą przemocy.

Na podstawie uchwały Nr XIX/115/12 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 27 marca 2012 r. przyjęto **Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014**. W Programie wskazano na konieczność podjęcia działań rozwijających i wspierających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków.

Założenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 w Powiecie Słubickim:

- rozwój systemu pieczy zastępczej pozwoli na zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, tego pozbawionym poza rodziną naturalną, w zastępczych formach opieki,
- pobyt dziecka w pieczy zastępczej powinien mieć charakter okresowy i wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, należy zmierzać do integracji dziecka z jego rodziną biologiczną,

- przewaga rodzinnych form pieczy zastępczej nad instytucjonalnymi formami,
- dążenie do profesjonalizacji rodzicielstwa zastępczego – zwiększenie liczby zawodowych rodzin zastępczych,
- rozwijanie systemu rodzinnej pieczy zastępczej, poprzez pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze,
- wspieranie i wzmacnianie rodzin zastępczych w wypełnianiu obowiązków związanych z zapewnieniem opieki i wychowania powierzonym dzieciom,
- umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej zapewni mu uzyskanie warunków bytowych i rozwojowych najbardziej zbliżonych do naturalnego środowiska rodzinnego.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej jest próbą wyznaczenia, jak najlepszego kierunku działań w środowisku lokalnym, tak aby praca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach nad rozwojem i wspieraniem rodzinnej pieczy zastępczej spełniała wszystkie standardy w tym zakresie.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007–2013, stanowiący załącznik do uchwały Nr VII/39/07 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 27 lutego 2007 r. jest natomiast formą realizacji podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych.

Głównym założeniem programu jest takie sterowanie środkami, aby w jak największym stopniu zostały one zainwestowane w poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych, przede wszystkim poprzez rehabilitację. Założeniem tego programu jest także dążenie do kompleksowego działania uwzględniającego potrzeby fizyczne, psychiczne, społeczne i duchowe każdego niepełnosprawnego mieszkańca oraz stworzenie możliwości integracji ze społeczeństwem lokalnym w miarę posiadanych środków finansowych i prawnych, podmiotów uczestniczących i współpracujących w realizacji niniejszego programu.

Podstawą realizacji niniejszego programu jest zasada solidaryzmu społecznego, tworzącego system skonkretyzowanych działań administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych, tych zwłaszcza zrzeszających osoby niepełnosprawne.

Celami Programu są

- 1) stworzenie odpowiednich warunków do życia i rozwoju młodzieży wkraczającej w dorosłe życie,
- 2) skuteczna pomoc osobom dorosłym w pokonywaniu sytuacji problemowych.
- 3) zapewnienie kompleksowej i łatwo dostępnej informacji osobom niepełnosprawnym,
- 4) adaptacja osób do sytuacji i warunków zaistniałych na skutek niepełnosprawności,
- 5) stworzenie skutecznego systemu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ POWIATU SŁUBICKIEGO

2.1. Położenie geograficzne i sytuacja demograficzna powiatu.

Powiat Słubicki położony jest w północno – zachodniej części województwa lubuskiego i graniczy odpowiednio: po stronie północnej z powiatem *gorzowskim* ziemskim, po stronie wschodniej z *powiatem sulęcińskim*, po stronie południowo-wschodniej z *powiatem krośnieńskim* od strony zachodniej z *Krajem Związkowym Brandenburgia w Republice Federalnej Niemiec*.

W skład powiatu wchodzi 5 gmin: *Cybinka*, *Górzycza*, *Ośno Lubuskie*, *Rzepin* i *Słubice*. Powiat obejmuje obszar o powierzchni niemal 1000 km² i jest zamieszkiwany przez ok. 47 tys. osób.

Rysunek 1. Mapa Powiatu Słubickiego z podziałem na gminy

Źródło: www.powiatslubicki.pl

Pod względem komunikacyjnym powiat jest bardzo zróżnicowany. Istnieje tu dobrze rozbudowana infrastruktura komunikacji drogowej i kolejowej.

Fakt przygranicznego położenia nadaje charakter i kształtuje kierunki rozwoju gmin wchodzących w skład powiatu. Sąsiedztwo z *Niemcami*, właściwie rozwinięty handel i usługi, dobra sieć komunikacji, to czynniki mające wpływ na działania gospodarcze. Graniczne przejścia *Świecku* oraz *Słubicach* sprzyjają rozwojowi firm zajmujących się transportem, spedycją i obsługą celną. Kostrzyńsko - Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna o łącznej powierzchni 447 ha stwarza szerokie

możliwości działania na terenie powiatu inwestorom krajowym i z państw Unii Europejskiej. Dzięki tym atutom Powiat Słubicki dąży do umocnienia swojej pozycji jako trzeciego centrum rozwoju gospodarczego w województwie lubuskim.

Naturalne walory przyrodnicze powiatu - jeziora, lasy, zróżnicowany krajobraz oraz bogactwo fauny i flory stwarzają dobre warunki do wypoczynku, uprawiania sportu oraz turystyki pieszej i rowerowej.

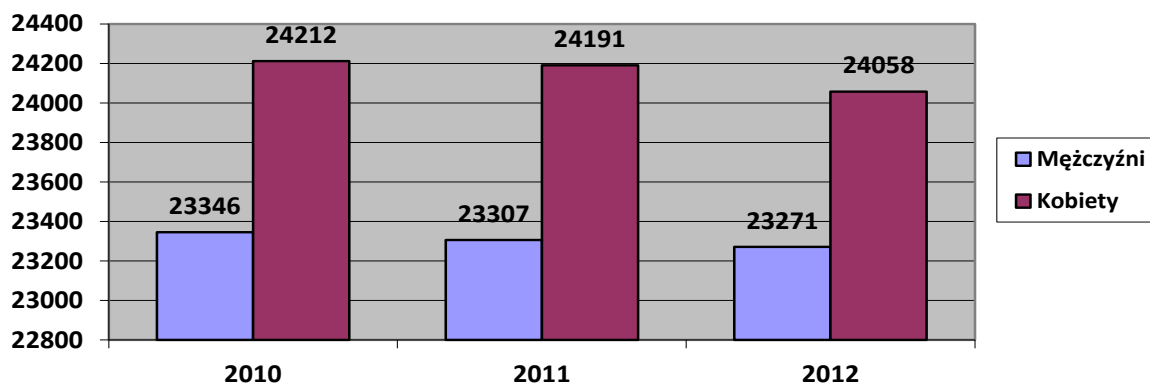
Tabela 2. Liczba ludności w powiecie słubickim z podziałem na wiek w latach 2010-2012.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Ogółem	47558	47498	47329
Kobiety	24212	24191	24058
Mężczyźni	23346	23307	23271
W wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej)	7789	7698	7623
Kobiety	3854	3795	3766
Mężczyźni	3935	3903	3857
W wieku produkcyjnym (15 – 59 lat kobiety, 15 – 64 lat mężczyźni)	33325	33126	32805
Kobiety	15743	15618	15398
Mężczyźni	17582	17508	17407
W wieku poprodukcyjnym	6444	6674	6901
Kobiety	4615	4778	4894
Mężczyźni	1829	1896	2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS.

Średnia gęstość zaludnienia powiatu słubickiego wynosi 47 osób na 1 km². W okresie 2010 – 2012 liczba ludności nieznacznie się zmniejszała. Według danych na koniec 2012 roku w powiecie mieszkało 47329 osób tj. 229 mniej niż w roku 2010 (47558). Największą dynamiką wzrostu charakteryzują się osoby w wieku poprodukcyjnym. W grupie tej dominują kobiety, natomiast wśród osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym większość stanowią mężczyźni.

Wykres 1. Liczba ludności w powiecie słubickim z podziałem na płeć w latach 2010-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS.

W latach 2010 – 2012 większość w powiecie słubickim stanowiły kobiety, widać ewidentną nadwyżkę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Liczba mężczyzn w ciągu dwóch lat zmniejszyła się o 75 osób, przy czym liczba kobiet zmalała o 154.

Tabela nr 3. Stan ludności w powiecie słubickim w latach 2010-2012 z podziałem na gminy.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Cybinka	6773	6768	6725
Kobiety	3357	3357	3321
Mężczyźni	3416	3411	3404
Górzycza	4284	4261	4258
Kobiety	2127	2109	2118
Mężczyźni	2157	2152	2140
Ośno Lubuskie	6541	6529	6448
Kobiety	3325	3320	3285
Mężczyźni	3216	3209	3203
Rzepin	10007	9975	9975
Kobiety	5056	5031	5024
Mężczyźni	4951	4944	4951
Słubice	19953	19965	19883
Kobiety	10347	10374	10310
Mężczyźni	9606	9591	9573

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS.

Dynamika zmiany liczby ludności w poszczególnych gminach jest nieznaczną, bowiem w latach 2010 – 2012 nieznacznie się zmniejszała, najwięcej bo aż o 93 osoby zmalała liczba ludności w gminie Ośno Lubuskie, najmniejszy spadek ludności zanotowano w gminie Górzycza - 23 osoby.

2.2. System pomocy społecznej w powiecie.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

System pomocy społecznej w Polsce reguluje ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity – Dz. U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm.). Działania z zakresu pomocy społecznej z mocy ustawy wykonują organy administracji rządowej i samorządowej. Współpracują w tym zakresie z organizacjami społecznymi, Kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, realizującymi zadania na szczeblu gminy są ośrodki pomocy społecznej, natomiast na szczeblu powiatu – powiatowe centra pomocy rodzinie.

Na terenie powiatu słubickiego funkcjonuje pięć ośrodków pomocy społecznej oraz jedno Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W czterech gminach: gminie Słubice, gminie Górzycy, gminie Ośno Lubuskie, gminie Cybinka funkcjonują środowiskowe domy samopomocy, natomiast w gminie Rzepin – powiatowy ośrodek wsparcia.

Tabela 4. Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy w latach 2010 – 2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Środowiskowy Dom Samopomocy w Słubicach (gmina Słubice)	24	24	24
Środowiskowy Dom Samopomocy w Górzycy (Gmina Górzycy)	19	19	19
Środowiskowy Dom Samopomocy w Ośnie Lub. (Gmina Ośno Lubuskie)	20	20	20
Środowiskowy Dom Samopomocy w Bieganowie (Gmina Cybinka)	20	20	20

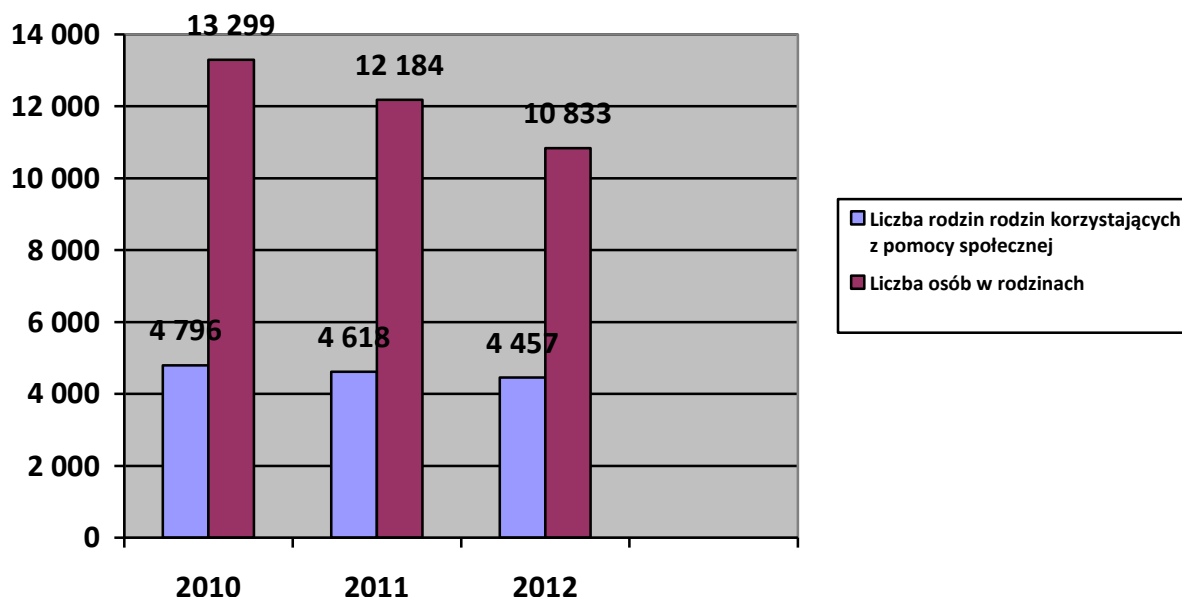
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej z powiatu słubickiego.

Do Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Rzepinie na zajęcia skierowanych jest 22 uczestników. W Powiatowym Ośrodku Wsparcia w Rzepinie uczęszcza 19 osób z upośledzeniem umysłowym, 3 osoby chore psychicznie. Na przestrzeni 2 lat funkcjonowania Ośrodka 2 osoby zrezygnowały z uczestnictwa w zajęciach.

Analizując zasoby instytucjonalne w powiecie słubickim, zauważyć należy, iż istotnym problemem jest całkowity brak takich form wsparcia, jak domy dziennego pobytu, a także domy pomocy społecznej. Ponadto, brak jest na terenie powiatu ośrodka interwencji kryzysowej.

W 2012 roku zaobserwowano w powiecie słubickim znaczny spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Wykres 2. Liczba rodzin i osób w rodzinach w powiecie słubickim korzystających z pomocy społecznej w latach 2010 – 2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej z powiatu słubickiego.

Powyższe tendencje mają odzwierciedlenie w kształtowaniu się wskaźników dotyczących liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy. W wyniku znacznego spadku liczby rodzin korzystających z pomocy w roku 2012 analogicznie zmniejszyła się liczba osób w tych rodzinach.

Tabela 5. Powody udzielania pomocy społecznej powiecie słubickim w latach 2010 – 2012.

Powód udzielenia pomocy	2010		2011		2012	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	1613	4652	1637	4503	1410	3837
sieroctwo	2	3	2	3	1	4
bezdomność	51	59	59	75	67	75
potrzeba ochrony macierzyństwa	87	416	98	484	119	665
w tym: wielodzietność	56	360	91	465	110	630
bezrobocie	1366	4205	1198	3740	1248	2601
niepełnosprawność	469	699	592	900	530	998
długotrwała lub ciężka choroba	684	1359	641	1254	585	1234
bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	257	1072	217	864	222	840
w tym: rodziny niepełne	175	631	161	524	166	507
w tym: rodziny wielodzietne	71	466	57	366	52	315
przemoc w rodzinie	50	168	8	26	43	145
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	116	473	70	151	122	254
narkomania	7	10	8	12	9	11
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	49	80	52	85	58	77
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	0	0	0	0	0	0
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	27	73	31	74	30	62
sytuacja kryzysowa	4	7	4	7	13	30
kłęska żywiołowa lub ekologiczna	14	23	1	6	0	0
Ogółem	4796	13299	4618	12184	4457	10833

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej z powiatu słubickiego.

Głównymi powodami przyznawania pomocy społecznej w powiecie słubickim jest ubóstwo i bezrobocie. Ubóstwo było częstszym powodem udzielania wsparcia aniżeli bezrobocie. Jednakże wskaźniki w obu przypadkach kształtują się na wysokich poziomach. W dalszej kolejności powodem udzielania wsparcia była długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

Tabela 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2010 – 2012 w poszczególnych gminach w powiecie słubickim.

Ośrodki pomocy społecznej	2010		2011		2012	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
OPS w Słubicach (gmina Słubice)	2057	5100	1994	4671	1887	4326
OPS w Cybince (gmina Cybinka)	288	1045	342	930	325	917
OPS w Górzycy (gmina Górzycyca)	586	1912	339	1138	292	914
OPS w Rzepinie (gmina Rzepin)	1061	3612	924	2970	1108	3330
OPS w Ośnie Lub. (gmina Ośno Lub.)	424	973	650	1718	595	1665
RAZEM	4516	12642	4249	11427	4234	11152

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej z powiatu słubickiego

Z przedstawionych danych wynika, iż w analizowanym okresie najwięcej rodzin korzystało z pomocy społecznej w gminie Słubice oraz gminie Rzepin. Natomiast liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminach Cybinka, Górzycyca oraz Ośno Lubuskie była niższa w poszczególnych latach i na podobnym poziomie.

2.3. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza.

Od roku 2012 uregulowania prawne dotyczące pieczy zastępczej zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity – Dz. U. z 2013r. poz. 135 z późn. zm.). W ww. ustawie określono szeroko rozumianą profilaktykę, a mianowicie pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka oraz pracę z rodziną jako zadanie własne gminy, natomiast rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą, jako zadanie własne powiatu.

Do czasu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sprawy związane z zapewnieniem opieki i wychowania w rodzinie zastępczej dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej regulowała ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Ww. ustawa określała rodzinne formy pieczy zastępczej w następujący sposób:

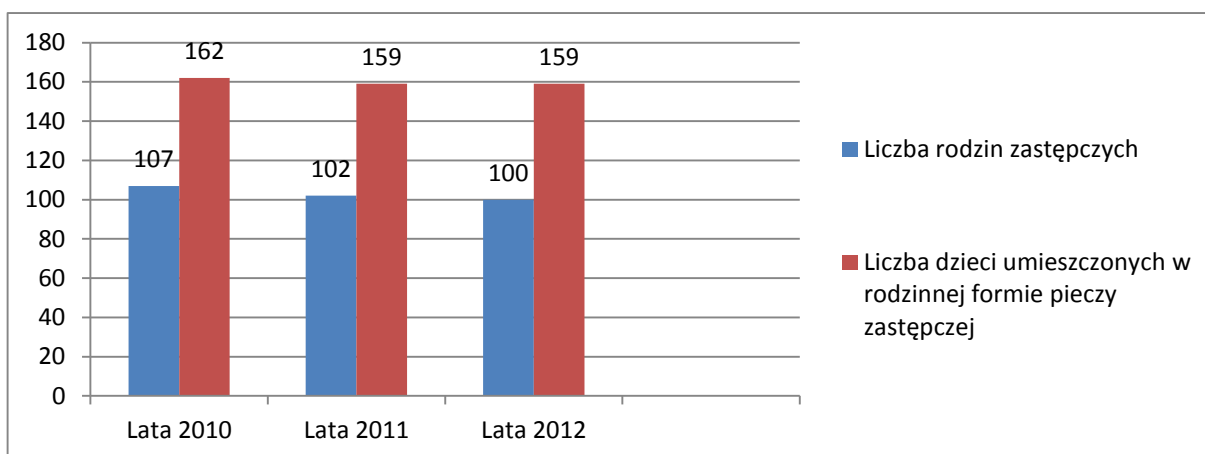
- 1) rodziny spokrewnione z dzieckiem,
- 2) rodziny niespokrewnione z dzieckiem,
- 3) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcza, w tym wielodzietne, specjalistyczne oraz o charakterze pogotowia rodzinnego.

Natomiast po wejściu w życie nowej ustawy, dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej zapewnia się następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

- 1) rodzinę zastępczą:
 - a) spokrewnioną,
 - b) niezawodową
 - c) zawodową, w tym zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego i zawodową specjalistyczną;
- 2) rodzinny dom dziecka.

Zadania Powiatu w zakresie pieczy zastępczej, a mianowicie organizowanie i finansowanie opieki w rodzinach zastępczych wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Wykres 3. Liczba rodzin zastępczych w powiecie słubickim oraz liczba dzieci umieszczonych w ww. formie pieczy zastępczej w latach 2010 – 2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Na wyżej przedstawionym wykresie zauważyć można, iż na przełomie lat 2010 – 2012 nieznacznie zmniejszała się liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Słubickiego. Również liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w analizowanym okresie nieznacznie zmniejszyła się z liczby 162 dzieci na 159 dzieci co stanowi 1,02%.

Tabela 7. Rodzaj i liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej formie pieczy zastępczej w powiecie słubickim w latach 2010-2012.

Lata	Rodziny spokrewnione z dzieckiem		Rodziny niespokrewnione z dzieckiem		Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze, w tym wielodzietne, specjalistyczne oraz o charakterze pogotowia rodzinnego			
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin		Liczba dzieci	
2010	90	124	13	21	4		17	
2011	85	112	12	19	5		28	
	Rodzina spokrewniona z dzieckiem		Rodzina niezawodowa		Rodzina zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna		Rodzinny dom dziecka	
2012	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzinnych domów dziecka	Liczba dzieci
	59	80	36	53	5	26	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

W powiecie słubickim w latach 2010 – 2012 w ogólnej liczbie rodzin zastępczych zdecydowanie dominowały rodziny spokrewnione z dzieckiem. Liczba rodzin zawodowych kształtowała się na bardzo niskim poziomie i pozostała praktycznie niezmienna.

Tabela 8. Struktura wypłacanych świadczeń na rzecz rodzin zastępczych w powiecie słubickim w latach 2010 – 2011.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
<i>Miesięczna pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych</i>	124	1.160.334,00	159	1.104.213,00
<i>Wynagrodzenie dla niespokrewnionych z dzieckiem zawodowych wielodzietnych rodzin zastępczych</i>	4	82.306,00	4	31.281,00
<i>Wynagrodzenie dla zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego</i>	0	0,00	1	11.216,00
<i>Jednorazowa pomoc dla przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka</i>	14	17.294,00	13	21.823,00
<i>Okresowa pomoc losowa</i>	3	8.235,00	3	7.645,00
Razem	166	1.268.169,00	180	1.176.178,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Z związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zmienił się katalog świadczeń dla rodzin zastępczych, który przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Struktura wypłacanych świadczeń na rzecz rodzin zastępczych w powiecie słubickim w 2012 roku.

Lp.	Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	159	1.355.726,00
2.	Dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	9	10.200,00
3.	Dofinansowanie do wypoczynku dziecka	5	1.775,00
4.	Świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	17	14.250,00
5.	Świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0,00
6.	Świadczenia finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielodzietnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa	3	10.237,00
7.	Świadczenie związane z remontem lokalu mieszkaniowego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zawodowa	3	4.500,00
8.	Wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej	5	142.705,00
9.	Świadczenia dla rodziny pomocowej	2	3.949,00
Razem		203	1.543.342,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Analizując powyższe dane zauważyć można tendencję wzrostową liczby osób, którym udzielono świadczenia w latach 2010-2012. Liczba ta wzrosła w ciągu tych lat o 18,23%.

Wysokość wydatków kształtują się w zależności od liczby rodzin, ilości dzieci w rodzinach zastępczych, ich wieku oraz ewentualnych schorzeń. Jest ona w poszczególnych latach bardzo zróżnicowana co widać na wyżej przedstawionych tabelach. W roku 2012 ogólna kwota wypłaconych świadczeń wzrosła ponieważ w związku z wejściem ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wiele rodzin spokrewnionych z dzieckiem przekształciło się w niezawodowe rodziny zastępcze, co przełożyło się na zwiększenie pomocy finansowej. Również duży wpływ na zmianę ogólnej kwoty wypłaconych świadczeń miały świadczenia fakultatywne, które przyznano rodziną w 2012 roku.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, bądź w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki, bądź umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie i zobowiązany jest przekazywać środki finansowe w oparciu o podpisane porozumienie.

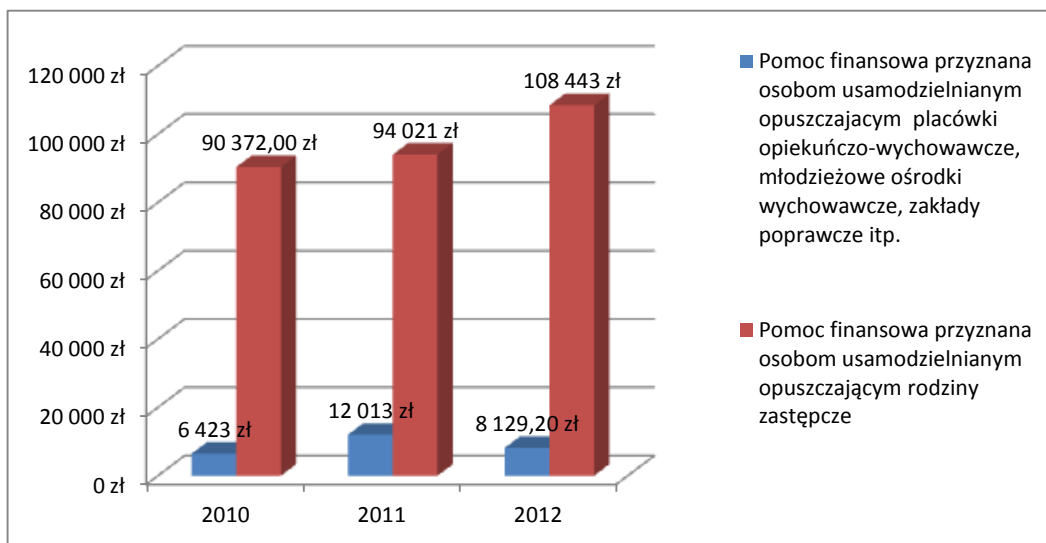
W 2010 roku Powiat Słubicki podpisał 6 porozumień z innymi powiatami w sprawie ponoszenia wydatków na umieszczone w rodzinach zastępczych dzieci pochodzące z naszego powiatu. Ponadto podpisano 1 porozumienie z innym powiatem w sprawie ponoszenia wydatków na umieszczone w rodzinie zastępczej dziecko pochodzące z innego powiatu, a przebywające na terenie tut. powiatu.

W roku 2011 podpisano 2 porozumienia z innymi powiatami w sprawie ponoszenia wydatków związanych z umieszczeniem w rodzinach zastępczych dzieci pochodzących z naszego powiatu. Ponadto, podpisano 2 porozumienia z innym powiatami w sprawie ponoszenia wydatków na umieszczone w rodzinach zastępczych dzieci pochodzących z innych powiatów, a przebywających na terenie tut. powiatu. Dodatkowo w 2011 roku w placówce opiekuńczo – wychowawczej na terenie innego powiatu przebywała 1 wychowanka z terenu powiatu słubickiego. W związku z tym, z powiatem gdzie została umieszczona małoletnia również podpisano porozumienie w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania ww. w placówce.

W 2012 roku podpisano 3 porozumienia z innymi powiatami w sprawie ponoszenia wydatków związanych z umieszczeniem w rodzinach zastępczych dzieci pochodzących z naszego powiatu.

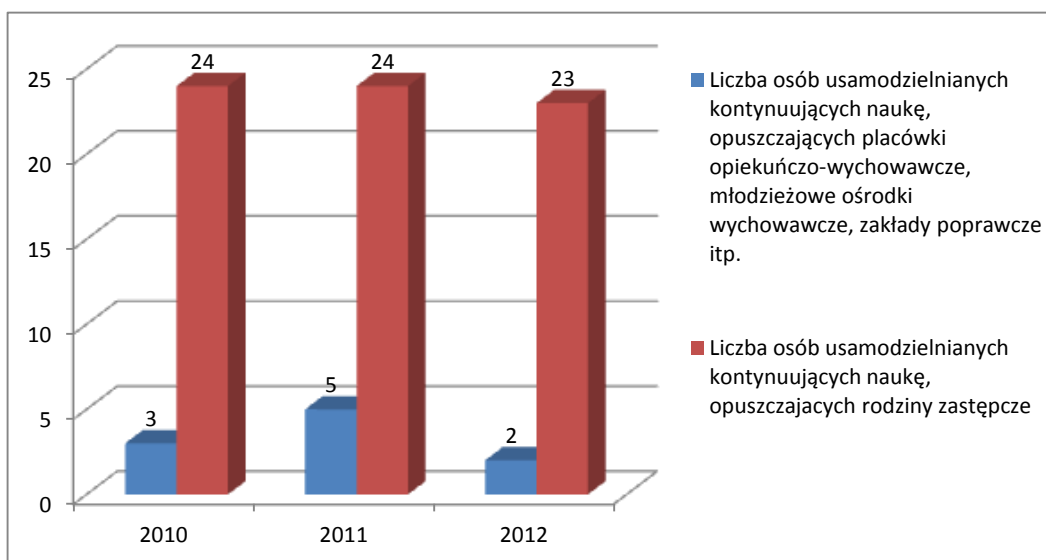
Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo - terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki przyznaje się również osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Wykres 4. Pomoc finansowa przyznana osobom usamodzielnianym na kontynuowanie nauki w powiecie s​lubickim w latach 2010 – 2012.

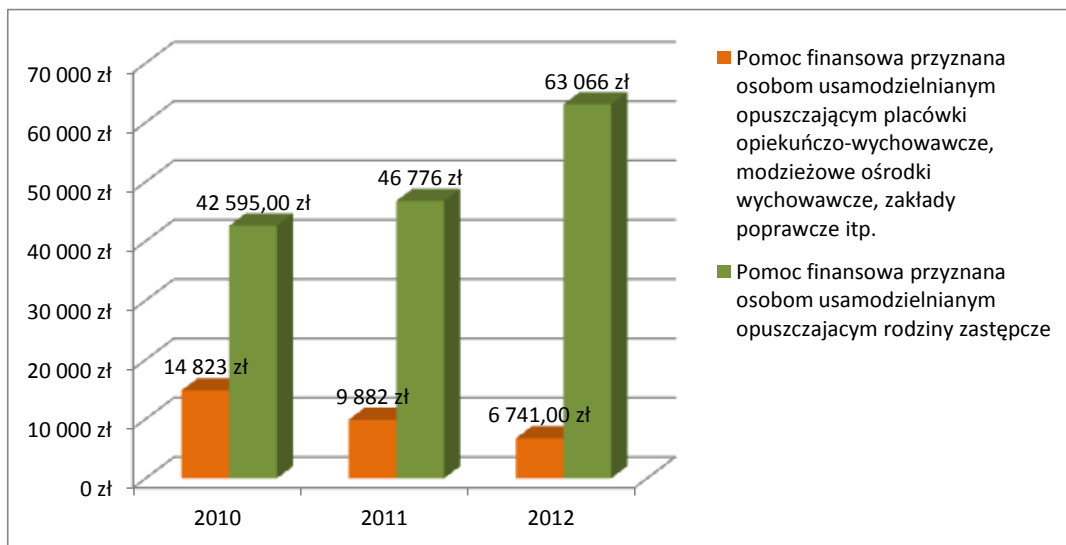
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w S​lubicach.

Wykres 5. Liczba osób usamodzielnianych, którym przyznano pomoc finansową na kontynuowanie nauki w powiecie s​lubickim w latach 2010 – 2012.

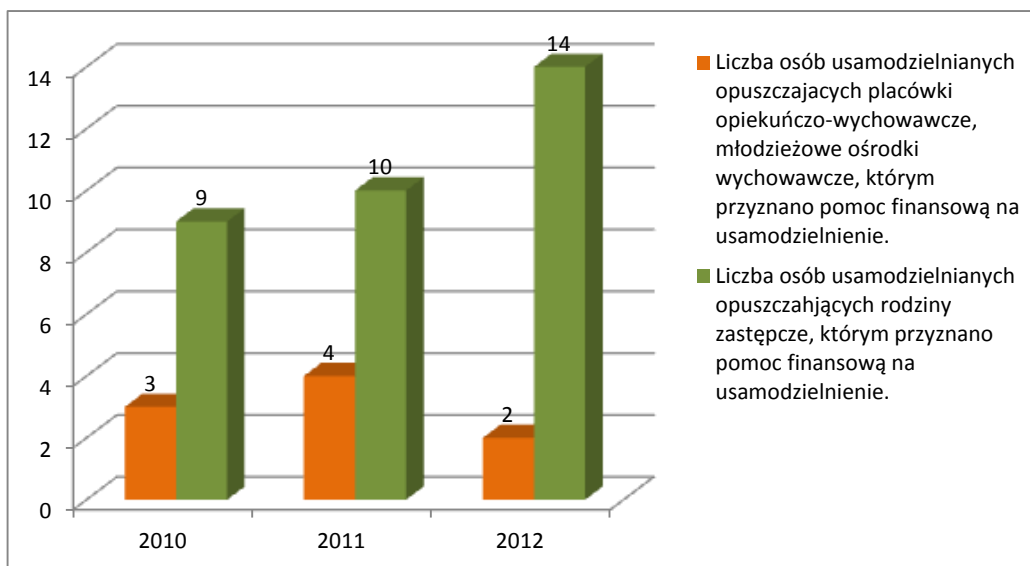
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w S​lubicach.

Wykres 6. Pomoc finansowa przyznana osobom usamodzielnianym na usamodzielnienie w powiecie s​lubickim w latach 2010 – 2012.

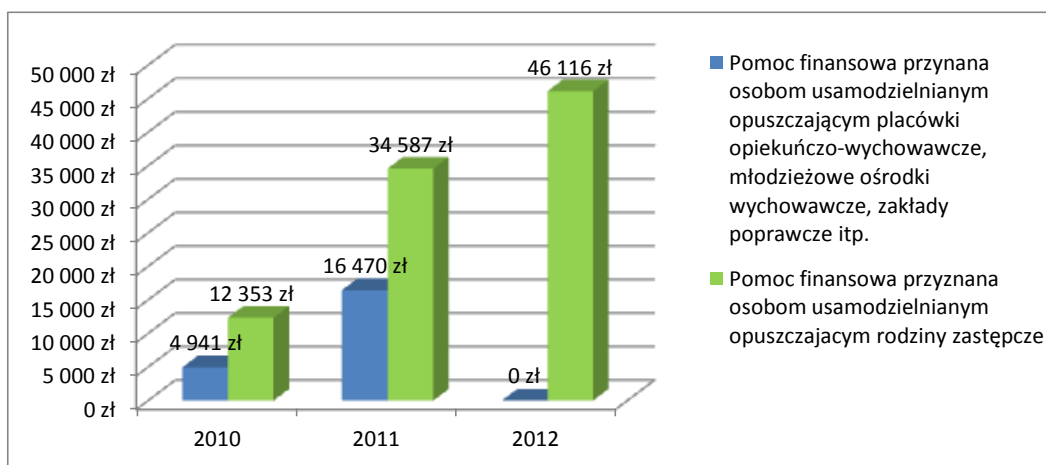
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w S​lubicach.

Wykres 7. Liczba osób usamodzielnianych, którym przyznano pomoc finansową na usamodzielnienie w powiecie s​lubickim w latach 2010 – 2012.

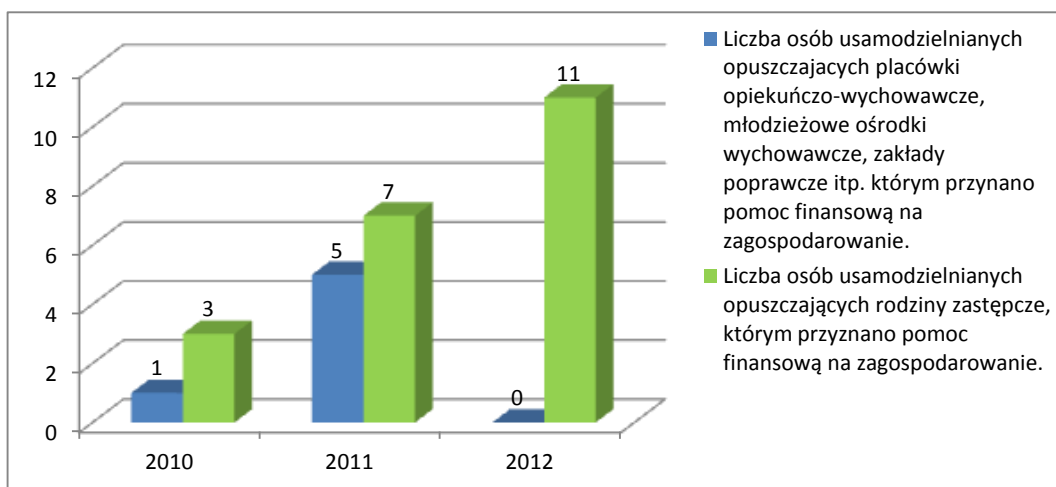
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w S​lubicach.

Wykres 8. Pomoc finansowa przyznana osobom usamodzielnianym na zagospodarowanie w powiecie słubickim latach 2010 – 2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Wykres 9. Liczba osób usamodzielnianych, którym przyznano pomoc finansową na zagospodarowanie w powiecie słubickim w latach 2010 – 2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Ponadto, osobom usamodzielnianym udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia. Na terenie powiatu słubickiego zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu Słubickiego Nr 285/13 z dnia 7 marca 2013r. utworzono mieszkanie chronione w budynku Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince. Mieszkanie chronione przeznaczone jest dla 4 osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Od 2009 roku funkcjonuje na terenie powiatu słubickiego Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Nasza Chata” w Cybince. Jest ona placówką typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 30 wychowanków. Jest to jedyna placówka opiekuńczo – wychowawcza na terenie powiatu. Celem placówki jest zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania oraz zaspakajanie niezbędnych potrzeb.

Tabela 10. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2010 – 2012 z podziałem na kwartały i powiaty, z których dzieci pochodzą.

Rok 2010				
Powiaty	I kwartał	II Kwartał	III Kwartał	IV kwartał
Słubicki	2	1	2	0
Łotwa (państwo)	2	0	0	0
Rosja (państwo)	0	0	1	0
Zielonogórski	0	0	0	2
Sulęciński	0	0	0	1
Rok 2011				
Powiaty	I kwartał	II Kwartał	III Kwartał	IV kwartał
Słubicki	3	4	0	2
Krośnieński	0	1	0	2
Polkowicki	0	0	3	0
Kraśnicki	0	0	1	0
Rok 2012				
Powiaty	I kwartał	II Kwartał	III Kwartał	IV kwartał
Słubicki	5	4	1	0
Sulęciński	2	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince.

W przedstawionej tabeli widoczny jest na przełomie lat 2010 – 2012 spadek dzieci umieszczanych w Placówce „Nasza Chata” z innych powiatów. W 2010 roku w Placówce umieszczono ogółem 11 dzieci, w tym 5 pochodziło z terenu Powiatu Słubickiego, 3 dzieci z innych państw, oraz 3 dzieci z innych powiatów. W 2011 roku umieszczono w Placówce ogółem 16 dzieci, 9 pochodziło z terenu Powiatu Słubickiego, zaś 7 z innych powiatów. W 2012 roku umieszczono w Placówce ogółem 12 dzieci, 10 pochodziło z terenu Powiatu Słubickiego, a 2 z innego powiatu.

Wśród przyczyn umieszczenia dzieci w Placówce można wymienić: nadużywanie alkoholu przez rodziców, zaniedbania, bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, złe warunki mieszkaniowe oraz w jednym przypadku choroba rodzica.

2.4. Przemoc w rodzinie i przestępczość.

Jednostką dbającą o bezpieczeństwo mieszkańców powiatu słubickiego oraz utrzymanie porządku publicznego jest Komenda Powiatowa Policji w Słubicach.

W 2010 roku na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Słubicach nastąpiło ograniczenie dynamiki w podstawowych kategoriach przestępstw (kradzież cudzej rzeczy, kradzież samochodu, kradzież z włamaniem oraz rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze) przy jednoczesnym wzroście wykrywalności. W 2010 roku wykrywalność ogólna KPP Słubice wyniosła 80,6%, a wykrywalność przestępstw kryminalnych 70,2 %. Wszczęto 1960 dochodzeń i śledztw. W 2010 roku zatrzymano na gorącym uczynku i ustalono w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych 1478 podejrzanych, z których 40 zostało tymczasowo aresztowanych. Ponadto 230 nieletnim udowodniono popełnienie około 500 czynów karalnych.

W 2010 roku, w 64 wypadkach drogowych śmierć poniosło 7 osób. Rany odniosło 94 osób. Policjanci zatrzymali 665 nietrzeźwych kierowców.

W 2010 roku specjaliści ds. nieletnich KPP Słubice przeprowadzili ponad 200 spotkań z dziećmi i młodzieżą w ramach Programu Profilaktycznego „LUPO”.

W 2011 roku utrzymano przestępczość w podstawowych kategoriach przestępstw (kradzież cudzej rzeczy, kradzież samochodu, kradzież z włamaniem oraz rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze) na dotychczasowym poziomie. W tych kategoriach w 2011 roku wszczęto 657 postępowań, o jedno mniej niż w roku 2010. Przy spadku przestępczości nastąpił wzrost wykrywalności w tych kategoriach, która wyniosła 44,7 %, o 1,4% więcej niż w roku 2010. W 2011 roku wykrywalność ogólna KPP Słubice wyniosła 82,1%, a wykrywalność przestępstw kryminalnych 73,1 %. W roku 2011 wszczęto 102 postępowania z ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii tj. o 26 więcej niż w roku 2010. W wyniku pracy słubickich policjantów zatrzymano i zabezpieczono ok. 3 kg różnych rodzajów narkotyków. Na gorącym uczynku popełnionych przestępstw zatrzymano 1012 osób tj. o 186 więcej niż w roku 2010.

W 2011 roku zmniejszyła się liczba wypadków z 64 do 58, a co najważniejsze zmniejszyła się liczba ofiar śmiertelnych z 7 na 2.

W 2011 roku przeprowadzono ponad 90 czynności profilaktycznych w ramach których objęto działaniami blisko 1800 uczniów. W ramach programu LUPO, skierowanego do uczniów szkół podstawowych, przeprowadzono blisko 200 spotkań, w których uczestniczyło niemal 3800 dzieci. Głównym celem tego programu jest nauka bezpiecznych zachowań oraz przybliżenie mechanizmów pracy policjanta.

Realizując Krajowy Program Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi, policjanci ds. nieletnich przeprowadzili w 5 szkołach blisko 19 spotkań profilaktycznych, w których uczestniczyło ponad 360 uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Rok 2012 przyniósł ograniczenie przestępczości w podstawowych kategoriach przestępstw, najbardziej uciążliwych dla mieszkańców (kradzież cudzej rzeczy, kradzież samochodu, kradzież z włamaniem oraz rozbój, zniszczenie mienia i uszkodzenie ciała). W tych kategoriach w 2012 roku wszczęto 632 postępowania, o 25 mniej niż w roku 2011 i o 26 mniej niż w 2010 roku. Wykrywalność w tych kategoriach wyniosła 41 %. W 2012 roku wykrywalność ogólna KPP Słubice wyniosła 78,6%, a wykrywalność przestępstw kryminalnych 70,2 %. W roku 2012 wszczęto 85 postępowań z Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii tj. o 17 mniej niż w roku 2011. W 2012 roku KPP Słubice prowadziła sprawy rozwojowe i wielowątkowe, obejmujące swym zasięgiem całe województwo lubuskie. Stwierdzono 320 przestępstw związanych z narkotykami tj. prawie o 12 % więcej niż w roku 2011. W wyniku pracy słubickich policjantów zatrzymano i zabezpieczono ponad 4 kg różnych rodzajów narkotyków. W 2012 roku zatrzymano na gorącym uczynku popełnionych przestępstw 825 osób.

Policjanci KPP Słubice zatrzymali 42 kierujących pod wpływem środków odurzających i 644 pod wpływem alkoholu. W 2012 roku zmniejszyła się liczba wypadków z 58 do 51 jednakże zwiększyła się liczba ofiar śmiertelnych. W roku 2012 na drogach powiatu słubickiego, w wyniku wypadków drogowych śmierć poniosło 7 osób o 5 więcej niż rok wcześniej.

W celu zminimalizowania demoralizacji i przestępczości nieletnich funkcjonariusze przeprowadzili szereg spotkań profilaktyczno-edukacyjnych we wszystkich szkołach na terenie powiatu słubickiego. W 2012 roku przeprowadzono ponad 490 spotkań. Policjanci realizując Krajowy Program Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi, przeprowadzili w 5 szkołach blisko 21 spotkań profilaktycznych, w których uczestniczyło ponad 623 uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela 11. Wykroczenia ujawnione w powiecie słubickim w latach 2010 – 2012.

Lp.	Rodzaje ujawnionych wykroczeń	2010	2011	2012
1.	Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	10282	10127	9181
2.	Wykroczenia przeciwko mieniu	600	617	656
3.	Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	843	563	543
4.	Wykroczenia przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	204	448	489
5.	Wykroczenia przeciwko innym przepisom	980	634	639
Ogółem wszystkie ujawnione wykroczenia		12909	12389	11508

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Słubicach

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nie powinno występować. Niestety ma ono miejsce i bardzo często jest ukrywana przez osoby jej doznające. Ofiary z różnych przyczyn nie chcą się ujawniać i obciążać sprawców przemocy.

Tabela 12. Liczba interwencji związanych z przemocą domowa w latach 2010 – 2012 przeprowadzonych przez policjantów z KPP w Słubicach oraz liczba pokrzywdzonych osób w wyniku przemocy.

Lp.	Lata	Liczba interwencji ogółem	Liczba pokrzywdzonych osób
1.	2010	271	380
2.	2011	248	352
3.	2012	147	239

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Słubicach.

W powiecie słubickim we wszystkich gminach funkcjonują Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W ich skład wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, Prokuratury, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz kuratorzy sądowi. Według obowiązujących przepisów od 2011 roku wszystkie Niebieskie Karty przekazywane są do przewodniczących gminnych zespołów interdyscyplinarnych. Celem Zespołów Interdyscyplinarnych jest budowanie lokalnego systemu współpracy dla osób i rodzin doświadczających przemocy, a także wypracowanie standardów współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy.

W ramach interwencji kryzysowej definiowanej jako zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu w sytuacji tego wymagającej, rodzinie lub osobie udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego i prawnego, a w uzasadnionych sytuacjach – schronienia do 3 miesięcy. Interwencja kryzysowa na terenie powiatu słubickiego prowadzona jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Do końca 2012 roku na terenie powiatu funkcjonował Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą w Cybince, który zapewniał schronienie dla osób w kryzysie, w tym dla ofiar przemocy. W 2010 roku z OIK skorzystało 21 osób (8 kobiet i 13 dzieci), w 2011 - 24 osoby, w tym 7 kobiet i 17 dzieci, natomiast w 2012 roku – 15 osób (3 kobiety i 12 dzieci).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach realizuje corocznie program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Program ten ma na celu ukierunkowanie osób stosujących przemoc domową na taką zmianę zachowań i postaw, które zmniejszą ryzyko dalszego stosowania przemocy, rozwiną ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie. W ostatnich trzech latach, w programie wzięło udział łącznie 35 osób, w 2010 roku – 15 osób, w 2011 roku – 14 osób, w 2012 roku – 6 osób, z ogólnej liczby, tylko 9 osób ukończyło program.

2.5. Ochrona zdrowia.

W powiecie słubickim od kilku lat liczba funkcjonujących zakładów opieki zdrowotnej oraz indywidualnych praktyk lekarskich oferujących opiekę ogólną pozostaje na tym samym poziomie

Tabela 13. Liczba zakładów opieki zdrowotnej w powiecie słubickim (stan na dzień 31 grudnia 2012 rok).

N ZOZ – Szpital Powiatowy	
GMINA SŁUBICE	<ul style="list-style-type: none"> • GALMED - Słubice • ZDROWIE - Słubice
GMINA RZEPIN	<ul style="list-style-type: none"> • ESKULAP - Rzepin • ATIS - Rzepin • ATIS - Kowałów
GMINA GÓRZYCA	<ul style="list-style-type: none"> • MEDYK - Górzycy • MEDYK – Czarnów
GMINA CYBINKA	<ul style="list-style-type: none"> • ATIS – Cybinka • ZDROWITA – Bieganów • ZDROWITA – Rąpice • ATIS – Rąpice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szpitala Powiatowego w Słubicach.

Tabela 14. Poradnie specjalistyczne, z uwzględnieniem ilości wykonywanych porad w latach 2011 – 2012.

PORADNIE	ROK	2011		2012
		SP ZOZ	N ZOZ	N ZOZ
GASTROENTEROLOGICZNA		530	208	955
NEUROLOGICZNA		753	230	1433
GIN – POŁ - NOW		3039	962	4461
CHIRURGICZNA		3754	1329	5893
ORTOPEDYCZNA		4104	1421	6238
OTOLARYNGOLOGICZNA		1691	703	1962
UROLOGICZNA		486	142	765
OŚNO LUB. „K”		295	117	158
GÓRZYCA		554	229	956
RZEPIN		835	396	1468

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szpitala Powiatowego w Słubicach.

Tabela 15. Stan zatrudnienia służby medycznej (struktura i wielkość zatrudnienia w Szpitalu Powiatowym w Słubicach w latach 2011 – 2012

ROK FORMA ZATRUDNIENIA FUNKCJA	2011		2012	
	UMOWA O PRACĘ + UMOWA ZLECENIA	KONTRAKT	UMOWA O PRACĘ + UMOWA ZLECENIA	KONTRAKT
LEKARZE	9	49	3	45
PIELĘGNIARKI	66	30	60	35
POŁOŻNE	16	-	14	2
APTEKA	2	-	1	-
FIZJOTERAPIA	9	-	9	-
LABORATORIUM	11	-	10	-
RATOWNICY MEDYCZNI	9	18	8	17
RTG	7	-	5	-
SANITARIUSZE	4	-	1	-
SALOWE	15	4	15	4
STERYLIZATOR	2	-	2	-
DIETETYCZKA	1	-	1	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szpitala Powiatowego w Słubicach.

Tabela 16. Oddziały szpitalne – ilość hospitalizowanych w latach 2011-2012

ODDZIAŁ	2011	2012
CHORÓB WEWNĘTRZNYCH	1514	1472
CHIRURGICZNY	545	627
GIN – POŁ - NOW	1372	1037
DZIECIĘCY	567	512
OIOM	69	74
ORTOPEDYCZNY	1275	1098
SOR	8951	8857

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szpitala Powiatowego w Słubicach.

2.6. Niepełnosprawność.

Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych jest zbiorem działań wielu podmiotów publicznych oraz organizacji pozarządowych, których przeznaczeniem jest tworzenie ogólnych warunków nauki, pracy, bytu i funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego.

Trudną sytuację życiową osób niepełnosprawnych definiuje wiele czynników, w szczególności parametry zdrowotne, funkcjonalne i psychiczne. Również ważną jest tu rodzina oraz położenie społeczne. Powagę problemu wyznacza także brak rozwiązań wielu życiowych trudności tej grupy społecznej, dlatego powstają programy działań, które umożliwiają dofinansowanie przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych.

Takie dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych umożliwiają środki przekazywane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jest on funduszem celowym działającym na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie, istnieje od 1991 roku.

Część środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – wpierających przede wszystkim indywidualne osoby niepełnosprawne – dystrybuowana jest przez jednostki samorządu powiatowego tj. powiatowe centra pomocy rodzinie.

Tabela 17. Środki PFRON wykorzystane przez powiat słubicki w latach 2010 – 2012.

Lata	Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykorzystane przez powiat słubicki:			Razem
	- zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR w Słubicach	- zadania, wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizowane przez PUP w Słubicach	- działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach	
2010	248.187,00 zł	102.600,00 zł	443.880,00 zł	794.667,00 zł
2011	250.729,00 zł	69.041,00 zł	468.876,00 zł	788.646,00 zł
2012	411.349,00 zł	225.000,00 zł	443.880,00 zł	1.080.229,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Tabela 18. Liczba i kwota udzielonych dofinansowań ze środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2010 – 2012 na zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Lata	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust.1 pkt 7 lit. a)		Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. c)		Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. d)		Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. b)	
	Liczba osób	Kwota dofinansowania	Liczba osób	Kwota dofinansowania	Liczba osób	Kwota dofinansowania	Liczba zadań	Kwota dofinansowania
2010	112	85.511,00	104	123.185,00	9	24.919,00	10	14.572,00
2011	92	74.892,00	114	136.440,00	13	33.727,00	5	5.670,00
2012	153	128.386,00	153	177.548,00	15	100.541,00	5	4.874,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Tabela 19. Liczba i kwota udzielonych dofinansowań ze środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2010 – 2012 na zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach.

Lata	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy (art. 26 e)		Podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12 a)	
	Liczba stanowisk	Kwota	Liczba osób	Kwota
2010	1	30.000,00 zł	3	72.600,00 zł
2011	3	69.041,00 zł	0	0
2012	5	225.000,00 zł	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Tabela 20. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych ze środków PFRON w latach 2010 – 2012.

Lata	Liczba wniosków, które wpłynęły do PCPR w Słubicach	Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania PFRON	Łączna kwota środków PFRON, która została przeznaczona na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych
2010	256	112	85.511,00 zł
2011	167	92	74.892,00 zł
2012	194	153	128.386,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Tabela 21. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków PFRON w latach 2010 – 2012.

Lata	Liczba wniosków, które wpłynęły do PCPR w Słubicach	Liczba osób, która skorzystała z dofinansowania	Łączna kwota środków PFRON, która została przeznaczona na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
2010	214	104	123.185,00 zł
2011	287	114	136.440,00 zł
2012	186	153	177.548,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Tabela 22. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2010 – 2012.

Lata	Liczba wniosków, które wpłynęły do PCPR w Słubicach	Liczba osób, która skorzystała z dofinansowania	Łączna kwota środków PFRON, która została przeznaczona na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych
2010	13	9	24.919,00 zł
2011	14	13	33.727,00 zł
2012	21	15	100.541,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Tabela 23. Dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2010 – 2012.

Lata	Liczba wniosków, które wpłynęły do PCPR w Słubicach	Liczba przedsięwzięć, która została dofinansowana	Łączna kwota środków PFRON, która została przeznaczona na dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych
2010	11	10	14.572,00 zł
2011	5	5	5.670,00 zł
2012	5	5	4.874,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach to jednostka, która jako jedyna w powiecie słubickim, zajmuje się, wynikającą wprost z zapisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), rehabilitacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności mają wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Zgodnie z art. 10a ust. 1 ww. ustawy „warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia”.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach, od początku swojego istnienia czyli od 29 grudnia 2005 roku, działa jako jednostka organizacyjna gminy Górzycy. Zajęcia terapeutyczne prowadzone są w sześciu pracowniach tematycznych: multimedialno – informatycznej, krawiecko– tkackiej, kulinarnej, muzyczno – teatralnej, plastyczno – dekoratorskiej, stolarsko – technicznej. Liczba miejsc w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach w latach 2010 – 2012 wynosiła 30.

Tabela 24. Liczba osób uczestniczących w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach w latach 2010 – 2012.

Rok	Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach	Rotacja uczestników
2010	Procesem terapeutycznym objęto łącznie: 32 osoby , w tym: - 20 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, - 12 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.	W 2010 roku Warsztat opuściło 2 uczestników.
2011	Procesem terapeutycznym objęto łącznie: 36 osób , w tym: - 21 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, - 15 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.	W 2011 roku Warsztat opuściło 6 uczestników.
2012	Procesem terapeutycznym objęto łącznie: 37 osób , w tym: - 23 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, - 14 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.	W 2012 roku Warsztat opuściło 7 uczestników.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach.

2.7 Rynek pracy i bezrobocie.

Stopa bezrobocia, jaka występowała w powiecie ślubickim przedstawia poniższa tabela. W analizowanym okresie najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w lutym 2010 roku natomiast najniższa w październiku 2012 roku. W porównaniu do początku roku 2010 na koniec 2012 roku stopa uległa znacznemu zmniejszeniu – zmniejszyła się z 22 % do poziomu 13,3 %, czyli aż o 8,7 %.

Porównując dane w każdym miesiącu analizowanego okresu wynika, że stopa bezrobocia systematycznie spada, wyjątek stanowi grudzień 2012 roku, gdzie porównując z grudniem 2011 roku zwiększyła się o 0,2 %.

Tabela 25. Stopa bezrobocia w powiecie ślubickim w latach 2010 – 2012.

STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE ŚLUBICKIM			
Miesiąc	Rok		
	2010	2011	2012
styczeń	22,0	18,9	14,1
luty	22,5	18,6	14,5
marzec	22,1	17,3	13,7
kwiecień	21,3	16,7	12,8
maj	21,1	15,7	12,3
czerwiec	21,3	15,1	12,0
lipiec	20,7	14,5	11,8
sierpień	19,9	14,1	11,6
wrzesień	19,1	14,0	11,3
październik	18,5	14,1	11,1
listopad	17,9	14,0	11,7
grudzień	19,0	13,1	13,3

Źródło: dane statystyczne ze strony internetowej <http://www.stat.gov.pl/gus>; dane w % na ostatni dzień miesiąca.

Podobna sytuacja występuje w zakresie ilości osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy. Porównując dane za lata 2010-2012 wynika, że ilość bezrobotnych w powiecie ślubickim systematycznie ulega zmniejszeniu (porównując koniec każdego kwartału z poprzednim rokiem). Na koniec I kw. 2010 roku zarejestrowanych było ogółem 3942 osoby natomiast na koniec 2012 roku 2154 osoby. W analizowanym okresie najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec I kwartału danego roku w każdym analizowanym roku natomiast najmniej na koniec III kw. każdego roku. Sytuacja ta głównie wynika z sezonowości prac.

Analizując udział osób bezrobotnych z podziałem na ich płeć wynika, że większość osób bezrobotnych stanowią mężczyźni. Na koniec analizowanego okresu ich udział wyniósł 52,46% a na jego początku 51,01%. Kobiety stanowiły

ogółem 47,54 % ogółu osób bezrobotnych na koniec 2012 roku natomiast na początku 2010 roku 48,99%.

Szczegółowe dane na temat ilości zarejestrowanych osób bezrobotnych w powiecie ślubickim oraz struktury osób z podziałem na płeć przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych i ich udział wg płci w powiecie ślubickim w latach 2010 – 2012.

Lata	Kwartał (stan na koniec)	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	Udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych (%)	Udział mężczyzn w ogólnej liczbie osób bezrobotnych (%)
2010	I	3 942	48,99	51,01
	IV	3 242	49,54	50,46
2011	IV	2 356	51,32	48,68
2012	IV	2 154	47,54	52,46

Źródło: sprawozdania MPiPS

Tabela poniżej natomiast prezentuje ilość osób bezrobotnych z podziałem na ich wiek w analizowanym okresie. Z danych wynika, że najczęściej osób bezrobotnych stanowią osoby w wieku 18-24 lata. Grupa ta charakteryzuje się największym udziałem w ogólnej ilości osób bezrobotnych od początku 2011 roku. W roku 2010 największy udział miały osoby w wieku 25-34 lata. Najmniej osób bezrobotnych w całym analizowanym okresie stanowią osoby w wieku 60-64 lata.

Tabela 27. Ilość osób bezrobotnych wg wieku w powiecie ślubickim w latach 2010 – 2012.

Lata	Kwartał (stan na koniec)	Liczba bezrobotnych wg wieku					
		18-24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 59	60 - 64
2010	I	766	1037	795	971	312	61
	IV	670	835	616	804	255	62
2011	IV	685	341	405	592	248	85
2012	IV	595	345	391	466	263	94

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Pomijając powyższe dane warto dodać, że z aktualnych danych wynika, że w powiecie ślubickim mimo spadku stopy bezrobocia oraz pozostawanie w czołówce powiatów województwa lubuskiego o najniższej stopie bezrobocia, porównując z innymi powiatami w województwie udział osób bezrobotnych w wieku do 30 oraz powyżej 50 roku życia stanowią najwyższy udział wśród ogółu zarejestrowanych osób w powiecie ślubickim w porównaniu z pozostałymi powiatami województwa.

Tabela 28. Ilość osób bezrobotnych wg wykształcenia w powiecie ślubickim w latach 2010 – 2012.

Lata	Kwartaly	Liczba bezrobotnych wg wykształcenia				
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
2010	I	194	1132	493	953	1170
	IV	437	891	531	655	728
2011	IV	150	542	232	716	716
2012	IV	149	467	292	599	647

Źródło: sprawozdanie MPiPS

W analizowanym okresie najmniej osób bezrobotnych posiada wykształcenie wyższe natomiast najwięcej gimnazjalne i poniżej. Porównując dane z końca analizowanego okresu z jego początkiem wynika, że udział osób bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe w stosunku do ogółu bezrobotnych zmniejszył się prawie dwukrotnie. Zmniejszył się też nieznacznie udział osób posiadających wykształcenie średnie(zawodowe i ogólnokształcące) i policealne natomiast wzrósł udział osób bezrobotnych posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe (w obydwu grupach po około 8%).

W powiecie ślubickim w roku 2010 (stan na 31 grudnia) w ewidencji osób bezrobotnych najwięcej było osób bezrobotnych pozostających bez pracy do 1 miesiąca oraz od 1 do 3 miesięcy (po 21 % ogółu), natomiast pozostających bez pracy w okresie od 24 miesięcy i więcej ich udział stanowił 11 %.

W następnym roku 2011 najwięcej było osób bezrobotnych pozostających bez pracy w okresie od 1 do 3 miesięcy (24%) oraz od 6 do 12 miesięcy (22%) natomiast najmniejsza grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesiące (10%).

Na koniec analizowanego okresu tj. 2012 roku najwięcej osób bezrobotnych pozostawało bez pracy od 1 do 3 miesięcy (24%) oraz od 3 do 6 miesięcy (20%) zaś najmniej było osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (10 %).

Tabela 29. Ilość osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w powiecie ślubickim w latach 2010 – 2012.

Lata	Kwartał (stan na koniec)	Liczba osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy					
		do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	od 12 do 24 m-cy	powyżej 24 m-cy
2010	I	465	789	741	789	691	467
	IV	672	681	518	509	494	368
2011	IV	286	555	414	515	352	234
2012	IV	269	519	424	375	345	222

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Z powyższych danych wynika, że udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy jest stabilny oraz utrzymuje się na podobnym poziomie w całym analizowanym okresie i stanowi najmniejszą grupę osób bezrobotnych w ogólnej ilości zarejestrowanych osób. Podobna sytuacja występuje wśród osób bezrobotnych pozostających bez pracy w okresie od 12-24 miesięcy. Udział tej grupy osób utrzymuje się na podobnym poziomie w analizowanym okresie trzech lat.

Najwięcej osób bezrobotnych pozostawało bez pracy w okresie od 1 do 3 miesięcy i udział tej grupy osób w stosunku do początku analizowanego okresu wzrósł z poziomu 21 % do 24 % natomiast w grupie osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca w porównaniu z końcem 2010 roku spadł ich udział z 21 % na 12 %.

Ważnym elementem diagnozy rynku pracy jest struktura osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Szczegółowe dane w analizowanym okresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 30. Ilość osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie słuwickim w latach 2010 – 2012.

Lata	Kwartał (stan na koniec)	Struktura bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy								
		do 25 roku życia	długotrwale bezrobotni	powyżej 50 roku życia	bez kwalifikacji zawodowych	bez doświadczenia zawodowego	bez wykształcenia średniego	samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	niepełnosprawni
2010	I	766	1555	938	1085	765	2123	360	71	153
	IV	670	1363	764	673	544	1383	256	37	157
2011	IV	685	1316	789	821	517	1432	289	38	141
2012	IV	595	1212	782	687	447	1246	275	39	155

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Porównując dane na koniec 2012 roku z początkiem 2010 roku wynika, że w analizowanym okresie udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych uległ zwiększeniu, w szczególności najwięcej wzrósł udział osób długotrwale bezrobotnych z poziomu 39 % do 56 %, osób powyżej 50 roku życia z 24% do 36% oraz osób do 25 roku życia z 19% do 28%.

Nieznacznie uległ zwiększeniu udział osób bez kwalifikacji zawodowych z 28% do 32%, bez doświadczenia zawodowego z 19% do 21%, bez wykształcenia średniego z 54% do 58%, samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia o 4% do poziomu 13% oraz osób niepełnosprawnych z 4% do 7%.

Udział osób bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia był stabilny i wynosił 2%.

Przedstawione dane pokazują także, że podczas całego analizowanego okresu największą grupę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby bez wykształcenia średniego oraz dodatkowo od 2011 roku osoby długotrwale bezrobotne.

Mimo spadku ilości zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz spadku stopy bezrobocia osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy mają większe trudności z powrotem do aktywności zawodowej. Mimo, że zmniejszyła się ilość zarejestrowanych osób bezrobotnych w większości poszczególnych kategorii jak obrazuje powyższa tabela, za wyjątkiem osób niepełnosprawnych, to ich udział w ogólnej ilości zarejestrowanych wzrósł, w szczególności wśród osób bezrobotnych długotrwale, do 25 i powyżej 50 roku życia. Oznacza to, że osoby bezrobotne nie należące do ww. kategorii szybciej powróciły do aktywności zawodowej i opuściły rejestry osób bezrobotnych.

W analizowanym okresie zgłoszono ogółem wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej na 5053 stanowisk, z czego wolnych miejsc pracy 2959 a miejsc aktywizacji zawodowej 2094.

Tabela 31. Ilość zgłoszonych miejsc pracy oraz aktywizacji zawodowej z podziałem na poszczególne lata przedmiotowego okresu.

Lata	Ilość zgłoszonych wolnych		Ogółem zgłoszone miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej
	miejsc pracy	miejsc aktywizacji zawodowej	
2010	944	1476	2420
2011	978	215	1193
2012	1037	403	1440
Ogółem	2959	2094	5053

Źródło: sprawozdanie MPiPS.

Z powyższych danych wynika, że w każdym kolejnym roku pozyskano coraz więcej wolnych miejsc pracy natomiast najwięcej miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszono w roku 2010 zaś najmniej w roku 2011. Ilość zgłoszonych miejsc aktywizacji zawodowej bezpośrednio uzależnione jest od wysokości środków

finansowych jakimi dysponuje powiatowy urząd pracy w danym roku na realizację programów rynku pracy.

Poniższa tabela przedstawia branże, w których zgłoszono największą ilość wolnych miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej. W wymienionych 7 branżach zgłoszono ogółem 77% wszystkich wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w okresie 2010-2012.

Tabela 32. Ilość zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej z podziałem na wybrane branże w powiecie słuwickim w latach 2010 – 2012.

Branża	Ilość zgłoszonych wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej			
	2010	2011	2012	Ogółem
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	463	307	435	1205
Administracja publiczna i obrona narodowa	562	138	188	888
Przetwórstwo przemysłowe	317	145	136	598
Transport i gospodarka magazynowa	185	99	144	428
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	161	70	94	325
Budownictwo	97	99	77	273
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	65	19	92	176

Źródło: sprawozdanie MPiPS.

W analizowanym okresie najwięcej zgłoszeń wolnych miejsc pracy oraz aktywizacji zawodowej wystąpiło w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych, administracji publicznej i obronie narodowej, przetwórstwie przemysłowym z tendencją spadkową, transporcie i gospodarce magazynowej, w działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, budownictwie oraz rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie.

2.8 Oświata.

Tabela 33. Szkoły i placówki oświatowe oraz liczba uczniów w szkołach i placówkach oświatowych, prowadzonych przez powiat słubicki w latach 2009-2012

Lp.	Nazwa szkoły lub placówki	Liczba uczniów w szkołach i placówkach oświatowych, prowadzonych przez powiat słubicki w latach 2009-2012				
		2009	2010	2011	2012	2013
1.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubicach	12 450,00 w tym 10 dzieci wczesnego wspomaga nia rozwoju	12 365,00 w tym 6 dzieci wczesnego wspomaga nia rozwoju	12 237,00 w tym 7 dzieci wczesnego wspomagania rozwoju	12 181,22, w tym 9 dzieci wczesnego wspomaga nia rozwoju	11 778,37, w tym 21 dzieci wczesnego wspomaga nia rozwoju
2.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słubicach	102	113	104, w tym 13 dzieci wczesnego wspomagania rozwoju	101, w tym 14 dzieci wczesnego wspomaga nia rozwoju	97, w tym 13 dzieci wczesnego wspomaga nia rozwoju
3.	Zespół Szkół Ekonomicznych w Ośnie Lubuskim	187	134	134	141	120
4.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Rolniczych w Słubicach	375	379	345	331	305
5.	Zespół Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta w Słubicach	429	413	417	384	358
6.	Zespół Szkół Technicznych im. inż. Tadeusza Tańskiego w Słubicach	493	432	400	393	348
7.	Zespół Szkół Leśnych im. prof. Jana Miklaszewskiego	19	-	-	-	-
8.	Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Słubicach	44	52	41	48	23
	Razem:	1 649	1 523	1 441	1 398	1 251

Źródło: opracowanie Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół w Słubicach.

Dane dotyczące liczby uczniów w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez powiat słubicki w latach 2009-2013 pozyskano na podstawie spisu Systemu Informacji Oświatowej na dzień „30 wrzesień ...” danego roku kalendarzowego. Każdego roku kalendarzowego pozyskiwane są dane o liczbie uczniów w szkołach i placówkach oświatowych na podstawie spisów Systemu Informacji Oświatowej z dnia 31 marca, 10 września i 30 września. Dla opracowania

projektu „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu słubickiego na lata 2014-2020, wystarczające będą dane na dzień 30 wrzesień wskazanych lat.

Na przestrzeni wskazanych lat w powiecie słubickim działało 8 osiem szkół i placówek oświatowych w 2009 r., obecnie 7. Likwidacji uległ Zespół Szkół Leśnych w Staroście a Technikum Leśne przejął Minister Środowiska.

Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że liczba uczniów stopniowo spada, niż demograficzny dotyczy właściwie każdej jednostki i wynosi pomiędzy latami 2009-2013 aż 25%.

Wzrasta liczba dzieci, które są objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną, w tym z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju dzieci. Dla tych dzieci zabezpiecza się terapię w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Słubicach i częściowo w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Słubicach, na podstawie opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Słubicach. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubicach obejmuje swoim działaniem szkoły i placówki oświatowe z obszaru powiatu, czyli dzieci od urodzenia do 25 roku życia. Poradnia prowadzi diagnozowanie, orzecznictwo i opiniowanie oraz szereg innych terapii, w tym psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną i inne.

Tabela 34. Wydane orzeczenia przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Słubicach w roku szkolnym 2009-2010.

Rodzaj wydanego orzeczenia		Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Ogółem
Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją					
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim		30	7	6	43
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym		6	5	2	13
	z autyzmem w tym z zespołem Aspergera					
	z niepełnosprawnościami sprzężonymi		2			2
	zagrożonych niedostosowaniem społ.		4			7
	niedostosowanych społecznie		3			
Orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych		1	2	1	2	6
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania			20	17	7	44
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego		1				1
RAZEM						116

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PP-P w Słubicach.

Tabela 35. Wydane orzeczenia przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Słubicach w roku szkolnym 2010-2011.

Rodzaj wydanego orzeczenia		Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Ogółem
Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją					
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim		21	17	6	44
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym		11	5		16
	z autyzmem w tym z zespołem Aspergera					
	z niepełnosprawnościami sprzężonymi		1		1	2
	zagrożonych niedostosowaniem społecznym		1	1		2
	niedostosowanych społecznie					
Orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych			4	2	1	7
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania			24	16		40
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego		2				2
RAZEM						113

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PP-P w Słubicach.

Tabela 36. Wydane orzeczenia przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Słubicach w roku szkolnym 2011-2012.

Rodzaj wydanego orzeczenia		Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Ogółem
	z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją			1		1
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim		17	16	3	36
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	2	11	2		15
	z autyzmem w tym z zespołem Aspergera			1		1
	z niepełnosprawnościami sprzężonymi					0
	zagrożonych niedostosowaniem społecznym		2	7		9
	niedostosowanych społecznie		1			1
Orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych			1	1	4	6
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania			21	15	2	38
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego		1				1
RAZEM						108

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PP-P w Słubicach.

Tabela 37. Wydane orzeczenia przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Słubicach w roku szkolnym 2012-2013.

Rodzaj wydanego orzeczenia		Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Ogółem
	z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją		1			1
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	1	18	16	2	37
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	2	7	3		12
	z autyzmem w tym z zespołem Aspergera					
	z niepełnosprawnościami sprzężonymi			3		3
	zagrożonych niedostosowaniem społecznym		1	3		4
	niedostosowanych społecznie					
Orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych		1		1		2
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania			31	19	10	60
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego		1				1
RAZEM						120

Źródło: opracowanie na podstawie danych Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Słubicach.

Tabela 38. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w roku szkolnym 2009-2010.

Formy pomocy bezpośredniej	Dzieci		Uczniowie szkół			Młodzież nieucząca się i nieprac.	Ogółem	W tym trwające ponad 3 mies.
	Do 3 roku życia	W wieku przedszkolnym	Podstawowych	Gimnazjów	Ponadgimnazjalnych			
Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne		6	94	6			106	76
Terapia logopedyczna	4	45	36	3			88	65
Inne formy pomocy indywidualnej	1	11	8	18	10		48	10
Zajęcia psychoedukacyjne prowadzone w szkołach i placówkach			4				4	4
Porady bez badań	6	60	138	28	28	9	269	
Porady po badaniach przesiewowych		27					27	
Razem							542	
Wydane opinie – 397								

Źródło: opracowanie na podstawie danych Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Słubicach.

Tabela 39. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w roku szkolnym 2010-2011.

Formy pomocy bezpośredniej	Dzieci		Uczniowie szkół			Młodzież nieucząca się i nieprac.	Ogółem	W tym trwające ponad 3 mies.
	Do 3 roku życia	W wieku przed-szkolnym	Podsta-wowych	Gimna-zjów	Ponad gimna-zjalnych			
Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne		9	87	3	1		100	88
Terapia logopedyczna	3	50	36	4	1		94	80
Psychoterapia		3	6	11	8		28	10
Inne formy pomocy indywidualnej	3	9		1			13	13
Porady bez badań	15	88	190	31	19	3	346	
Razem							581	
Wydane opinie – 408								

Źródło: opracowanie na podstawie danych Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Słubicach.

Tabela 40. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w roku szkolnym 2011-2012.

Formy pomocy bezpośredniej	Dzieci		Uczniowie szkół			Młodzież nieucząca się i nieprac.	Ogółem	W tym trwające ponad 3 mies.
	Do 3 roku życia	W wieku przed-szkolnym	Podsta-wowych	Gimna-zjów	Ponad gimna-zjalnych			
Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne		8	57	2			67	37
Terapia logopedyczna	2	41	28	3			74	61
Psychoterapia		1	5	21	8		35	8
Inne formy pomocy indywidualnej	3	14	3	1			21	19
Inne formy pomocy grupowej					97		97	
Porady bez badań	3	37	128	32	4	2	206	
Razem							500	
Wydane opinie – 333								

Źródło: opracowanie na podstawie danych Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Słubicach.

Tabela 41. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w roku szkolnym 2012-2013.

Formy pomocy bezpośredniej	Dzieci		Uczniowie szkół			Młodzież nieucząca się i nieprac.	Ogółem	W tym trwające ponad 3 mies.
	Do 3 roku życia	W wieku przed-szkolnym	Podsta-wowych	Gimna-zjów	Ponad gimna-zjalnych			
Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne		6	59				65	60
Terapia logopedyczna	1	46	38	2	1		88	70
Psychoterapia		4	12	12	17		45	13
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym		12	12	9			33	17
Zajęcia psychoedukacyj -ne prowadzone w szkołach i placówkach					45		45	
Inne formy pomocy indywidualnej		1					1	1
Indywidualne porady zawodowe na podstawie badań				1			1	
Porady bez badań		28	144	29	14		215	
Porady po badaniach przesiewowych		24					24	
Razem							517	
Wydane opinie – 283								

Źródło: opracowanie na podstawie danych Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Słubicach.

Powiat słubicki prowadzi kierowanie dzieci i młodzieży (nieletnich) do młodzieżowych ośrodków socjoterapii i młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Skierowania i wskazania do młodzieżowych ośrodków wychowawczych wystawia dla nieletnich System Kierowania Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, zaś kierowanie do młodzieżowych ośrodków socjoterapii odbywa się na podstawie wniosków rodziców lub opiekunów prawnych dzieci i młodzieży. Obecnie w MOW przebywa 12 nieletnich, 2 oczekuje na skierowanie i wskazanie przez System Kierowania Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie. W MOS przebywa 7 uczniów. Liczba taka utrzymuje na przestrzeni ostatnich lat, wzrasta liczba skierowań do MOW.

3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY

- wysokie walory geograficzne i turystyczne powiatu,*
- podejmowanie działań interdyscyplinarnych na rzecz polityki społecznej i rozwiązywania problemów społecznych,*
- istniejąca sieć instytucji w obszarze pomocy społecznej,*
- wykwalifikowana kadra pomocy społecznej,*
- zwiększenie zakresu usług realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej,*
- praca socjalna prowadzona przez ośrodki pomocy społecznej, a także zapewnienie pomocy asystenta rodziny,*
- sprawnie działające jednostki odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne,*
- rozbudowana sieć szkół, dostęp do edukacji na różnym poziomie,*
- dobrze wykształcona kadra pedagogiczna,*
- zorganizowane diagnozowanie i opiniowanie dzieci i młodzieży przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Słubicach,*
- zabezpieczone warunki do kształcenia dla dzieci i młodzieży w zakresie kształcenia specjalnego,*
- pełne zabezpieczenie kształcenia dla młodzieży niedostosowanej w gimnazjum dla dorosłych,*
- pozyskiwanie środków pozabudżetowych i unijnych, w tym na utworzenie nowoczesnej bazy kształcenia zawodowego,*
- rosnąca aktywność istniejących organizacji pozarządowych w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej,*
- funkcjonowanie instytucji skierowanych do osób niepełnosprawnych tj. środowiskowych domów samopomocy, powiatowego ośrodka wsparcia, warsztatów terapii zajęciowej,*
- funkcjonowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej, mieszkania chronionego dla osób usamodzielnianych,*
- zapewnienie rodzinnych form pieczy zastępczej,*

- zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym, w tym objęcie ich wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,*
- dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadań z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,*
- interdyscyplinarność działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,*
- dobry dostęp do poradnictwa specjalistycznego, w tym funkcjonowanie Poradni Zdrowia Psychicznego (bezpłatna pomoc psychologa i psychiatry),*
- funkcjonowanie Ośrodka Terapii Uzależnień,*
- zapewnione ratownictwo medyczne i podstawowa opieka ambulatoryjna,*
- rozwój instytucji rynku pracy,*
- wykwalifikowana kadra instytucji rynku pracy,*
- stopa bezrobocia utrzymująca się na poziomie poniżej średniej krajowej oraz wojewódzkiej i nieznaczne wahania stopy bezrobocia,*
- istnienie specjalnej strefy ekonomicznej na terenie powiatu,*
- dogodne położenie komunikacyjne dla inwestorów,*
- mocna branża handlu detalicznego i charakter usługowy terenu, a także mocna branża meblarska,*
- bliskość przejścia granicznego z Republiką Federalną Niemiec i otwarty rynek pracy na jej terenie,*
- umiejętność pozyskiwania przez instytucje działające w obszarze polityki społecznej środków unijnych oraz krajowych na realizację swoich zadań,*
- realizacja programów współpracy organizacji pozarządowych z samorządem,*
- oferta licznych, cyklicznych imprez kulturalnych,*

SŁABE STRONY

- wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej,*
- wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych, w tym rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,*
- brak rodzin wspierających,*
- zjawisko „dziedziczenia” biedy i bezradności społecznej,*
- niedostateczne zasoby lokali socjalnych i komunalnych,*
- brak domów dziennego pobytu dla osób starszych i niepełnosprawnych,*
- brak domu pomocy społecznej,*
- słabo rozwinięty sektor ekonomii społecznej,*
- słabo rozwinięty wolontariat,*
- słabe wsparcie organizacyjne, doradcze i finansowe dla funkcjonujących organizacji pozarządowych,*
- niska aktywność społeczna,*
- niewystarczająca liczba kadry pedagogicznej do prowadzenia specjalistycznej pomocy psychologiczno – pedagogicznej: psychologów, pedagogów, logopedów, surdologopedów, nauczycieli integracji sensorycznej,*
- niedostateczne wyposażenie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Słubicach w nowoczesny sprzęt i narzędzia do różnorodnych form terapii,*
- niedostateczny stan wyposażenia szkół i placówek w pomoce dydaktyczne oraz sprzęt dydaktyczny,*
- sporadyczna współpraca placówek oświatowych z urzędem pracy,*
- niski poziom wiedzy i świadomości społecznej na temat profilaktyki zdrowia,*
- niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych i opiekuńczych,*
- znaczny udział grup bezrobotnych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w ogóle zarejestrowanych osób,*

- niechęć osób bezrobotnych do podejmowania zatrudnienia będąca konsekwencją występującego zjawiska wykluczenia zawodowego i społecznego,*
- odpływ pracowników (młodych ludzi), kadr wykwalifikowanych do innych państw unijnych,*
- deficyt mobilności – niska mobilność zawodowa i przestrzenna osób bezrobotnych,*
- nieadekwatność oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadgimnazjalnego do potrzeb rynku pracy,*
- znaczny udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób (powyżej średniej wojewódzkiej i krajowej),*
- znaczny udział osób bezrobotnych do 30 roku życia w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób (powyżej średniej wojewódzkiej i krajowej),*
- bardzo słabo rozbudowana sieć połączeń komunikacją publiczną do centrów gmin oraz powiatu ograniczająca możliwość pracy w mieście a w niektórych wsiach całkowity brak transportu publicznego,*
- znaczny udział osób posiadających wykształcenie gimnazjalne i poniżej w ogóle osób bezrobotnych, relatywnie niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych,*
- wysoki odsetek osób długotrwale pozostających bez pracy,*
- duże obszary powiatu obejmujące tereny popegeerowskie,*
- niedopasowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do wymagań rynku pracy,*
- istnienie „szarej strefy” i nielegalnego zatrudnienia,*
- brak ośrodków całodobowych dla osób doświadczających przemocy domowej (ośrodków interwencji kryzysowej, specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy),*

SZANSE

- wykorzystanie walorów geograficznych i turystycznych powiatu,*
- optymalne i efektywne wykorzystanie środków pomocowych UE,*
- sprawne wdrażanie zmian wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,*
- poszerzenie współpracy instytucjonalnej na rzecz wspierania prawidłowego funkcjonowania rodzin i przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym oraz zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,*
- zwiększenie dostępności wsparcia specjalistycznego,*
- rozwój rodzicielstwa zastępczego, w tym tworzenie nowych rodzin zastępczych,*
- planowane zmiany w systemie pomocy społecznej,*
- rozwój instytucji społecznych na terenie powiatu,*
- realizacja pilotażowych programów ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji,*
- dostosowanie form i kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy,*
- wzrost świadomości w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych,*
- promowanie i rozwój kształcenia ustawicznego w regionie,*
- bliskość położenia uczelni wyższych, jak również szeroka oferta kształcenia prowadzona przez uczelnie wyższe,*
- szansa rozwoju wymiany w ramach kształcenia zawodowego z partnerami w Niemczech, zwłaszcza w zakresie praktyk zawodowych,*
- planowana budowa Centrum Kształcenia Zawodowego, które znalazłoby się w Sieci Centrów Kształcenia Zawodowego,*
- ulokowanie inwestycji zagranicznych i krajowych na terenie powiatu,*

- ożywienie gospodarcze kraju,*
- rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w Powiecie,*
- rozwój elastycznych i alternatywnych form zatrudnienia;*
- zainteresowanie problematyką rynku pracy na szczeblu centralnym poprzez nowelizację i reformę urzędów pracy,*
- rozwój ekonomii społecznej,*
- aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,*
- aktywizacja społeczności lokalnej w sprawy społeczne, tworzenie grup samopomocowych,*
- gotowość pracowników do podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez udział w kursach i szkoleniach,*
- podnoszenie kompetencji służb z zakresie realizacji ustawowych zadań,*
- poszerzenie oferty pomocy dla osób w kryzysie, w tym ofiar przemocy w rodzinie, poprzez zapewnienie schronienia w miejscu najbliższym miejsca zamieszkania osoby będącej w kryzysie,*
- zwiększenie skuteczności działań podejmowanych na miejscu przeprowadzania interwencji związanej z przemocą w rodzinie (wprowadzenie nowych narzędzi pracy dla Policji, współpraca z jednostkami pomocy społecznej),*
- poszerzenie współpracy instytucjonalnej na rzecz wspierania prawidłowego funkcjonowania rodzin i przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym oraz zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,*
- wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych.*

ZAGROŻENIA

- nasilenie się problemów społecznych wynikających z pogorszenia się sytuacji gospodarczej,*
- nasilenie się negatywnych procesów demograficznych, w tym starzenie się społeczeństwa,*
- niewystarczająca współpraca pomiędzy instytucjami pomocowymi,*
- niski poziom umiejętności wychowawczych rodziców,*
- brak aktywności społecznej w zakresie tworzenia nowych organizacji pozarządowych,*
- nieefektywne wydatkowanie środków z UE,*
- wysokie koszty pracy,*
- brak świadomości rodziców w zakresie edukacyjnych i kulturalnych potrzeb dzieci,*
- niskie uposażenie bytowe wielu rodzin co przekłada się na ograniczenie szans na dalsze kształcenie młodzieży,*
- wzrost liczby dzieci potrzebujących różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej,*
- postępujący niż demograficzny, spadek liczby uczniów w szkołach prowadzonych przez powiat,*
- niskie nakłady finansowe na oświatę,*
- brak stabilizacji programowej i organizacyjnej szkół,*
- coraz mniejsza liczba specjalistów kształcenia zawodowego w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe,*
- niedostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy,*
- brak ofert pracy dla osób wchodzących na rynek pracy,*
- nasilanie się negatywnych procesów demograficznych, w tym starzenia się społeczeństwa,*
- niskie nakłady na opiekę medyczną,*

- słabo realizowane i wspierane programy edukacyjno – profilaktyczne,*
- nieodpowiednie nawyki zdrowotne i przejmowanie złych wzorców rodzinnych,*
- migracja wykwalifikowanych pracowników oraz osób młodych, silne ekonomiczne przesłanki odpływu ludności z regionu,*
- skostniała oświata – brak szybkiej reakcji na zmiany na rynku pracy,*
- niedopasowanie w zakresie podaży i popytu na pracowników o określonych kwalifikacjach,*
- dalsze istnienie i rozwój „szarej strefy” i nielegalne zatrudnienie,*
- otwarcie rynków wschodnich – napływ pracowników,*
- wzrastający udział osób długotrwale bezrobotnych,*
- wzrastający udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia i poniżej 30 roku życia,*
- wzrost poziomu bezrobocia, wzrost liczby osób niepracujących, utrzymujących się z transferów socjalnych,*
- ubożenie społeczne i rosnące koszty edukacji,*
- niskie zainteresowanie pracodawców kształceniem pracowników,*
- niechęć długookresowo bezrobotnych do udziału w programach aktywizacyjnych i podejmowania dalszej edukacji,*
- przestrzenne kumulowanie problemów związanych z ubóstwem i wykluczeniem społecznym,*
- pogłębiające się dysproporcje w poziomie dochodu ludności,*
- ograniczenie środków finansowych przeznaczonych na wynagrodzenie pracowników instytucji działających w obszarze polityki społecznej,*

4. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ.

Członkowie zespołu po dokonaniu analizy problemów występujących w powiecie słubickim, biorąc pod uwagę mocne i słabe strony, jak i szanse oraz zagrożenia, określili pożądany stopień rozwoju powiatu słubickiego w zakresie polityki społecznej w perspektywie kolejnych 7 lat tj. wizję tego rozwoju, która brzmi:

Powiat Słubicki odpowiednim miejscem do życia i rozwoju rodziny, sprzyjającym aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w oparciu o zintegrowany system pomocy.

Prognozowane zmiany w zakresie objętym strategią zmierzać będą w kierunku poprawy warunków życia mieszkańców powiatu słubickiego, w tym prawidłowego wypełniania przez rodziny przynależnych im funkcji, wzrostu jakości życia osób niepełnosprawnych, tworzenia warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych oraz aktywnej integracji.

Realizacja proponowanych kierunków działań wymaga zaangażowania i partnerskiej współpracy wszystkich podmiotów polityki społecznej w powiecie oraz poszczególnych mieszkańców.

Prognozuje się, że cele strategiczne i cele szczegółowe projektowanych zmian zostaną osiągnięte, a działania w najwyższym stopniu zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu pojawiających się problemów.

Wdrożenie proponowanych kierunków działań spowoduje:

- poprawę warunków życia mieszkańców powiatu słubickiego,
- dogodne warunki rozwoju dzieci i młodzieży,
- wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
- zwiększenie dostępu do usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- poprawę stanu zdrowia, w tym szczególnie osób starszych i niepełnosprawnych,
- wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
- zwiększenie szans osób do podjęcia zatrudnienia,
- zwiększenie szans powrotu do aktywności zawodowej,
- podniesienie świadomości osób o znaczeniu ekonomii społecznej, zwiększenie liczby podmiotów ekonomii społecznej,
- zwiększenie skuteczności i efektywności współpracy międzyinstytucjonalnej,
- zwiększenie dostępu do wsparcia społecznego oraz poszerzenie jego zakresu.

5. KIERUNKI ROZWOJU POWIATU SŁUBICKIEGO W OBSZARZE POLITYKI SPOŁECZNEJ

5.1. Cele strategiczne i cele szczegółowe projektowanych zmian.

Lp.	CELE STRATEGICZNE	CELE SZCZEGÓŁOWE
I	Zapewnienie właściwych warunków do życia i rozwoju w powiecie słubickim.	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Rozwój warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny.</i> 2) <i>Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.</i> 3) <i>Tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych.</i>
II	Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu poprzez aktywizację oraz integrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Realizacja programów aktywnej integracji.</i> 2) <i>Rozwój sektora ekonomii społecznej.</i> 3) <i>Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększeniu szans na rynku pracy</i>
III	Stworzenie zintegrowanego systemu pomocy.	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Zapewnienie pomocy i wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.</i> 2) <i>Stworzenie optymalnych warunków do rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu słubickiego.</i> 3) <i>Rozszerzenie oferty pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową.</i>

5.2. Kierunki niezbędnych działań, instytucje odpowiedzialne za ich realizację, wskaźniki oraz źródła ich finansowania.

Cel strategiczny**Zapewnienie właściwych warunków do życia i rozwoju w powiecie słubickim.****Cele szczegółowe****1. Rozwój warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny.**

<i>Kierunek działania</i>	<i>Realizujący</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Wskaźnik realizacji działań</i>	<i>Źródło finansowania</i>
Wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz całych rodzin poprzez zwiększanie dostępu do kultury, sportu, wypoczynku i rekreacji.	Starostwo Powiatowe, placówki oświatowe, ZE-AS, samorządy gminne, organizacje pozarządowe, PO-W „Nasza Chata”	2014 – 2020	- liczba dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych w zakresie kultury, sportu i rekreacji, - kwota dotacji przyznana organizacją pozarządowym na realizację zadania publicznego w zakresie kultury, sportu i rekreacji, - liczba imprez kulturalnych, - liczba imprez sportowo - rekreacyjnych,	środki własne powiatu, środki własne gmin, fundusze europejskie, dotacje celowe
Wspieranie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.	Starostwo Powiatowe, podmioty lecznicze, Sanepid, ZE-AS, placówki oświatowe, PPP, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba zrealizowanych programów na rzecz profilaktyki i promocji zdrowia (akcji, kampanii), - liczba osób biorących udział w tych programach, - liczba materiałów promocyjnych, informacji zamieszczanych na stronach internetowych, informacji w lokalnych mediach, - liczba prelekcji, spotkań,	środki własne powiatu, środki własne gmin, fundusze europejskie, dotacje celowe
Zwiększenie dostępności do oświaty, w tym do form i kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy.	Starostwo Powiatowe, ZE-AS, placówki oświatowe, PUP, PPP	2014 – 2020	- liczba nowoutworzonych kierunków kształcenia i uczniów kończących te kierunki, - liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie poradnictwa zawodowego,	środki własne powiatu, fundusze europejskie,
Wspieranie aktywności społecznej.	Starostwo powiatowe, samorządy gminne	2014 – 2020	- liczba organizacji pozarządowych, - liczba organizacji korzystających z dofinansowania, - liczba realizowanych inicjatyw i zawiązanych partnerstw,	środki własne powiatu, środki własne gmin, fundusze europejskie, dotacje celowe

2. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.

Kierunek działania	Realizujący	Termin realizacji	Wskaźnik realizacji działań	Źródło finansowania
Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług dla osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.	Starostwo powiatowe, samorządy gminne, OPS-y, PCPR, POW, WTZ, ŚDS-y, PPP, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy, ośrodku wsparcia, warsztatach terapii zajęciowej, - liczba osób korzystających ze wsparcia środowiskowych domów samopomocy, - liczba osób korzystających ze wsparcia ośrodka wsparcia, - liczba osób korzystających ze wsparcia warsztatów terapii zajęciowej, - liczba nowopowstałych domów dziennego pobytu,	środki własne powiatu, środki PFRON, środki budżetu Państwa, środki własne gmin, fundusze europejskie, dotacje celowe
Wsparcie rodzin osób niepełnosprawnych.	OPS-y, PCPR, POW, WTZ, ŚDS-y, PPP, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba funkcjonujących grup wsparcia, - liczba porad specjalistycznych (psychologicznych, socjalnych) udzielonych dla rodzin osób niepełnosprawnych, - liczba zatrudnionych asystentów osoby niepełnosprawnej,	środki jednostek, fundusze europejskie, dotacje celowe
Rozwój ruchu samopomocy i tworzenie sieci oparcia społecznego (m.in. pomoc sąsiedzka, wolontariat, grupy wsparcia).	OPS-y, PCPR, POW, WTZ, ŚDS-y, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba funkcjonujących grup wsparcia i klubów samopomocy, - liczba osób objętych działaniami funkcjonujących grup wsparcia i klubów samopomocy, - liczba wolontariuszy zaangażowanych w realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych, - liczba przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz osób niepełnosprawnych	środki jednostek, fundusze europejskie, dotacje celowe
Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych.	Starostwo Powiatowe, OPS-y, PCPR, WTZ, PPP, organizacje pozarządowe,	2014 – 2020	- liczba realizowanych projektów/ przedsięwzięć z zakresu integracji oraz aktywizacji społeczno-zawodowej, - liczba osób objętych działaniami w ramach realizowanych projektów/przedsięwzięć z zakresu integracji oraz aktywizacji społeczno-zawodowej, - liczba instytucji użyteczności publicznej, w których zlikwidowano bariery architektoniczne,	środki własne powiatu, środki PFRON, fundusze europejskie, dotacje celowe

3. Tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych.

<i>Kierunek działania</i>	<i>Realizujący</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Wskaźnik realizacji</i>	<i>Źródło finansowania</i>
Rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego, usług i świadczeń na rzecz seniorów.	Starostwo Powiatowe, PCPR, OPS-y, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba udzielonych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, - liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, - liczba nowopowstałych domów dziennego pobytu, - utworzenie domu pomocy społecznej,	środki własne powiatu, fundusze europejskie
Wspieranie działalności organizacji seniorskich oraz pracujących na rzecz osób starszych.	Starostwo Powiatowe, PCPR, OPS-y, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba organizacji seniorskich, - liczba przedsięwzięć organizowanych w ramach obchodów Tygodnia Seniora,	środki własne powiatu, fundusze europejskie
Propagowanie w opinii publicznej pozytywnego wizerunku i potencjału osób starszych oraz zapobieganie ich marginalizacji.	Starostwo Powiatowe, PCPR, OPS-y, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba kampanii społecznych i przedsięwzięć promujących w opinii publicznej pozytywny wizerunek i potencjał osób starszych, - realizacja przedsięwzięć w zakresie pogłębienia więzi rodzinnych i rozwoju relacji międzypokoleniowych, - liczba projektów wspierających i promujących aktywność społeczną i zawodową osób starszych, - liczba projektów zwiększających dostęp osób starszych do edukacji, kultury i aktywnego wypoczynku,	środki własne powiatu, fundusze europejskie

Cel strategiczny				
Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu poprzez aktywizację oraz integrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.				
Cele szczegółowe				
1. Realizacja programów aktywnej integracji.				
<i>Kierunek działania</i>	<i>Realizujący</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Wskaźnik realizacji</i>	<i>Źródło finansowania</i>
Realizacja kompleksowych i zindywidualizowanych działań o charakterze edukacyjnym, zawodowym, społecznym i zdrowotnym.	Starostwo Powiatowe, PUP, PCPR, OPS-y, PO-W „Nasza Chata”	2014 – 2020	- liczba działań/inicjatyw skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wykorzystujących instrumenty aktywizacji edukacyjnej, zawodowej, społecznej i zdrowotnej,	środki własne powiatu, fundusze europejskie
Wzmocnienie partnerstwa instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy i integracji społecznej.	PUP, PCPR, OPS-y	2014 – 2020	- liczba zawartych partnerstw pomiędzy jednostkami pomocy społecznej a Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie realizacji programów aktywnej integracji.	środki własne powiatu, fundusze europejskie
2. Rozwój sektora ekonomii społecznej.				
<i>Kierunek działania</i>	<i>Realizujący</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Wskaźnik realizacji</i>	<i>Źródło finansowania</i>
Upowszechnianie informacji o ekonomii społecznej – promocja ekonomii społecznej.	OPS-y, PUP, PCPR, OWES,	2014 – 2020	- liczba zorganizowanych spotkań z zakresu ekonomii społecznej; - liczba kampanii informacyjnych;	środki własne powiatu, Fundusz Pracy, fundusze europejskie
Wspieranie działań w zakresie tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.	OPS-y, PUP, PCPR, OWES,	2014 – 2020	- liczba osób, którym udzielono wsparcia w zakresie założenia, bądź przystąpienia do spółdzielni socjalnej	środki własne powiatu, fundusze europejskie, Fundusz pracy

Wsparcie inicjatyw partnerskich na rzecz ekonomii społecznej.	OPS-y, PUP, PCPR, OWES	2014 – 2020	- liczba zawartych porozumień w sprawie partnerstwa, - liczba osób objęta wsparciem w ramach zawartych porozumień	środki własne powiatu, środki PFRON, fundusze europejskie, dotacje celowe
3. Wsparcie osób bezrobotnych w zwiększeniu szans na rynku pracy.				
<i>Kierunek działania</i>	<i>Realizujący</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Wskaźnik realizacji</i>	<i>Źródło finansowania</i>
Wsparcie i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w tym promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.	PUP, PCPR	2014 – 2020	- liczba osób objęta usługą pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego; - liczba osób, które zostały skierowane na szkolenia; - liczba osób odbywających przygotowanie zawodowe; staż; prace społecznie użyteczne; - liczba osób zatrudnionych w ramach robót publicznych, w ramach prac interwencyjnych oraz w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy; - liczba osób, które otrzymały dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej; - liczba osób, które otrzymały dofinansowanie do studiów podyplomowych; - liczba osób, które otrzymały refundację kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 lub osoba zależną; - liczba osób, które otrzymały dodatek aktywizacyjny; - liczba osób, która otrzymała stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki; - liczba osób zatrudnionych w ramach świadczenia aktywizacyjnego; w ramach refundacji składki na ubezpieczenia społeczne należnej od pracodawcy; - liczba osób po 50 roku życia zatrudniona w ramach dofinansowania wynagrodzenia; - liczba bezrobotnych skierowanych do zatrudnienia na utworzonym miejscu pracy w ramach pożyczki; - liczba osób, która otrzymała dodatkowe wsparcie w zakresie instrumentów adresowanych do bezrobotnych do 30 roku życia; - liczba osób, którym sfinansowano koszty egzaminów lub licencji	Fundusz Pracy, środki PFRON, środki własne powiatu, fundusze europejskie

Współpraca urzędu pracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych	PUP, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba zawartych porozumień, - liczba osób objęta wsparciem w ramach zawartych porozumień	środki własne powiatu, Fundusz Pracy,
Współpraca w zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy oraz usługach rynku pracy	PUP, OPS-y, PCPR, WTZ	2014 – 2020	- liczba zawartych porozumień o współpracy	Fundusz Pracy, środki własne powiatu,
Cel strategiczny				
Stworzenie zintegrowanego systemu pomocy.				
Cele szczegółowe				
1. Zapewnienie pomocy i wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.				
<i>Kierunek działania</i>	<i>Realizujący</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Wskaźnik realizacji</i>	<i>Źródło finansowania</i>
Prowadzenie pracy socjalnej oraz przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń.	Samorządy gminne, OPS-y,	2014 – 2020	- liczba zatrudnionych pracowników socjalnych, - liczba rodzin objętych pracą socjalną, - liczba wypłaconych zasiłków,	środki budżetu Państwa, środki własne gmin,
Wsparcie rodziny poprzez objęcie jej pomocą rodziny wspierającej.	Samorządy gminne, OPS-y,	2014 – 2020	- liczba rodzin wspierających, - liczba rodzin objętych pomocą rodzin wspierających, - liczba rodzin, które dzięki pomocy rodzin wspierających przezwyciężyły pojawiające się trudności,	środki budżetu Państwa, środki własne gmin,
Wsparcie rodziny poprzez objęcie ich opieką asystenta rodziny.	OPS-y,	2014 – 2020	- liczba zatrudnionych asystentów rodziny, - liczba rodzin objętych opieką asystenta rodziny,	środki budżetu Państwa, środki własne gmin,

2. Stworzenie optymalnych warunków do rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu słubickiego.				
<i>Kierunek działania</i>	<i>Realizujący</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Wskaźnik realizacji</i>	<i>Źródło finansowania</i>
Intensyfikacja działań propagujących ideę zastępczego rodzicielstwa, w tym pozyskiwanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.	PCPR, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba udzielonych informacji odnośnie procesu ubiegania się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej, - liczba nowopowstałych rodzin zastępczych, - liczba szkoleń kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, - liczba osób uczestniczących w szkoleniach.	środki własne powiatu, środki z budżetu Państwa, fundusze europejskie
Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w tym organizacja działań integrujących środowisko rodzin zastępczych.	PCPR, PPP, organizacje pozarządowe, PO-W „Nasza Chata”	2014 – 2020	- liczba rodzin pomocowych, - liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, - funkcjonowanie grupy wsparcia, - liczba osób uczestniczących w spotkaniach grupy wsparcia, - liczba wolontariuszy, - liczba udzielonych porad psychologicznych, - liczba udzielonych porad prawnych, - liczba szkoleń dla rodzin zastępczych, - liczba rodzin uczestniczących w szkoleniach,	środki własne powiatu, środki z budżetu Państwa, fundusze europejskie
Podjęcie działań w kierunku powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	PCPR, OPS-y, PO-W „Nasza Chata”	2014 – 2020	- liczba dzieci poniżej 10 r. ż. przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, - liczba dzieci, które powróciły do rodziców biologicznych,	środki własne powiatu, środki z budżetu Państwa
Zapewnienie pomocy i wsparcia usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.	PCPR, PO-W „Nasza Chata”		- liczba osób korzystających z mieszkania chronionego, - liczba osób usamodzielnianych, którym przyznano pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie - liczba udzielonych porad, - liczba wniosków popierających osoby usamodzielniane w ubieganiu się o przydział mieszkania, - liczba osób, którym udzielono pomocy w podjęciu zatrudnienia	środki własne powiatu, środki z budżetu Państwa, fundusze europejskie

3. Rozszerzenie oferty pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową.

Kierunek działania	Realizujący	Termin realizacji	Wskaźnik realizacji	Źródło finansowania
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dla osób będących w kryzysie, w tym dla ofiar przemocy w rodzinie.	PCPR, OPS-y, KPP, organizacje pozarządowe	2014 – 2020	- liczba udzielonych porad, - liczba osób, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa, - liczba miejsc schronienia dla ofiar przemocy, - utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej, - liczba osób korzystających ze schronienia w ośrodku interwencji kryzysowej	środki własne powiatu, środki z budżetu Państwa, fundusze europejskie
Opracowanie i realizacja programów skierowanych do ofiar przemocy.	PCPR, OPS-y, KPP, służba zdrowia, oświata	2014 – 2020	- liczba programów skierowanych do ofiar przemocy, - liczba osób doznających przemocy objętych programem,	środki własne powiatu, środki z budżetu Państwa, fundusze europejskie
Usprawnienie procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie.	PCPR, OPS, KPP, podmioty lecznicze, oświata	2014 – 2020	- liczba interwencji w związku z przemocą, - liczba zatrzymanych sprawców przemocy, - liczba ofiar przemocy objętych pomocą i wsparciem,	środki własne powiatu, środki z budżetu Państwa,
Zwiększenie efektywności oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	PCPR, KPP, Sądy karne, kuratorzy,	2014 – 2020	- liczba osób zgłaszająca się w PCPR i wyrażająca chęć uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym, - liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno – edukacyjnych	środki własne powiatu, środki z budżetu Państwa, fundusze europejskie

Objaśnienia skrótów:

ZE-AS – Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół w Słubicach

PO-W „Nasza Chata” – Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Nasza Chata” w Cybince

PPP – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Słubicach

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach

OPS-y – Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu słubickiego

POW – Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Rzepinie

WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach

OWES – Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gorzowie Wlkp.

6. SPOSÓB MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII.

Monitorowanie strategii stanowi podstawowy warunek jej należytego wdrożenia. Z uwagi na powyższe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach po zakończeniu każdego roku budżetowego dokona oceny stopnia realizacji strategii, odnosząc się do wskaźników określonych w dokumencie dla poszczególnych kierunków działań. Wyniki oceny będą przedkładane Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne, trendy, potrzeby i oczekiwania społeczne, a także treści nadrzędnych dokumentów strategicznych lub wytyczne dotyczące źródeł dofinansowań zewnętrznych mogą spowodować konieczność zmian zapisów strategii w okresie jej obowiązywania.

Po dokonaniu oceny stopnia realizacji strategii, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach zajmuje stanowisko w kwestii ewentualnej potrzeby jej aktualizacji. Ostateczną jednak decyzję o rozpoczęciu procesu aktualizacji podejmie Zarząd Powiatu po rozpatrzeniu stanowiska Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach. Ewentualna zmiana treści strategii będzie dokonywana również w procesie, podobnym do tego, który towarzyszył jej powstaniu.

SPIS TABEL

Tabela 1. Skład zespołu do opracowania projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Słubickiego na lata 2014-2020	4
Tabela 2. Liczba ludności w powiecie słubickim z podziałem na wiek w latach 2010-2012	9
Tabela 3. Stan ludności w powiecie słubickim w latach 2010-2012 z podziałem na gminy	10
Tabela 4. Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy w latach 2010 – 2012	11
Tabela 5. Powody udzielania pomocy społecznej w powiecie słubickim w latach 2010-2012	13
Tabela 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2010 – 2012 w poszczególnych gminach w powiecie słubickim	14
Tabela 7. Rodzaj i liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej formie pieczy zastępczej w powiecie słubickim w latach 2010-2012	16
Tabela 8. Struktura wypłacanych świadczeń na rzecz rodzin zastępczych w powiecie słubickim w latach 2010-2011	17
Tabela 9. Struktura wypłacanych świadczeń na rzecz rodzin zastępczych w powiecie słubickim w 2012 roku	18
Tabela 10. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2010-2012 z podziałem na kwartały i powiaty, z których dzieci pochodzą .	23
Tabela 11. Wykroczenia ujawnione w powiecie słubickim w latach 2010-2012	25
Tabela 12. Liczba interwencji związanych z przemocą domową w latach 2010-2012 przeprowadzonych przez policjantów z KPP w Słubicach oraz liczba pokrzywdzonych osób w wyniku przemocy	26
Tabela 13. Liczba Zakładów Opieki Zdrowotnej w Powiecie Słubickim stan na dzień 31 grudnia 2012 rok	27
Tabela 14. Poradnie specjalistyczne, z uwzględnieniem ilości wykonywanych porad w latach 2011-2012	27
Tabela 15. Stan zatrudnienia służby medycznej (struktura i wielkość zatrudnienia w Szpitalu Powiatowym w Słubicach w latach 2011-2012)	28
Tabela 16. Oddziały szpitalne – ilość hospitalizowanych w latach 2011-2012	28

Tabela 17. Środki PFRON przekazane dla powiatu słubickiego w latach 2010-2012	29
Tabela 18. Liczba i kwota udzielonych dofinansowań ze środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2010-2012 na zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach	30
Tabela 19. Liczba i kwota udzielonych dofinansowań ze środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2010 – 2012 na zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach	30
Tabela 20. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych ze środków PFRON w latach 2010-2012	31
Tabela 21. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków PFRON w latach 2010-2012	31
Tabela 22. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2010-2012	31
Tabela 23. Dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2010-2012	32
Tabela 24. Liczba osób uczestniczących w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach w latach 2010-2012	32
Tabela 25. Stopa bezrobocia w powiecie słubickim w latach 2010-2012	33
Tabela 26. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych i ich udział wg płci w powiecie słubickim w latach 2010-2012	34
Tabela 27. Ilość osób bezrobotnych wg wieku w powiecie słubickim w latach 2010-2012	34
Tabela 28. Ilość osób bezrobotnych wg wykształcenia w powiecie słubickim w latach 2010-2012	35
Tabela 29. Ilość osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w powiecie słubickim w latach 2010-2012	35
Tabela 30. Ilość osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie słubickim w latach 2010-2012	36

Tabela 31. Ilość zgłoszonych miejsc pracy oraz aktywizacji zawodowej z podziałem na poszczególne lata przedmiotowego okresu	37
Tabela 32. Ilość zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej z podziałem na wybrane branże w powiecie słubickim w latach 2010-2012	38
Tabela 33. Szkoły i placówki oświatowe oraz liczba uczniów w szkołach i placówkach oświatowych, prowadzonych przez powiat słubicki w latach 2009-2012	39
Tabela 34. Wydane orzeczenia przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Słubicach w roku szkolnym 2009-2010	40
Tabela 35. Wydane orzeczenia przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Słubicach w roku szkolnym 2010-2011.....	41
Tabela 36. Wydanie orzeczenia przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Słubicach w roku szkolnym 2011-2012	41
Tabela 37. Wydane orzeczenia przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Słubicach w roku szkolnym 2012-2013	42
Tabela 38. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w roku szkolnym 2009-2010	42
Tabela 39. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w roku szkolnym 2010-2011	43
Tabela 40. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w roku szkolnym 2011-2012	43
Tabela 41. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w roku szkolnym 2012-2013	44

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Mapa Powiatu Słubickiego z podziałem na gminy	8
--	---

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności w powiecie słubickim z podziałem na płeć w latach 2010-2012	10
Wykres 2. Liczba rodzin i osób w rodzinach w powiecie słubickim korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2012	12

Wykres 3. Liczba rodzin zastępczych w powiecie słubickim oraz liczba dzieci umieszczonych w ww. formie pieczy zastępczej w latach 2010-2012	16
Wykres 4. Pomoc finansowa przyznana osobom usamodzielnianym na kontynuowanie nauki w powiecie słubickim w latach 2010-2012	20
Wykres 5. Liczba osób usamodzielnianych, którym przyznano pomoc finansową na kontynuowanie nauki w powiecie słubickim w latach 2010-2012	20
Wykres 6. Pomoc finansowa przyznana osobom usamodzielnianym na usamodzielnienie w powiecie słubickim w latach 2010-2012	21
Wykres 7. Liczba osób usamodzielnianych, którym przyznano pomoc finansową na usamodzielnienie w powiecie słubickim w latach 2010-2012	21
Wykres 8. Pomoc finansowa przyznana osobom usamodzielnianym na zagospodarowanie w powiecie słubickim w latach 2010 – 2012	22
Wykres 9. Liczba osób usamodzielnianych, którym przyznano pomoc finansową na zagospodarowanie w powiecie słubickim w latach 2010-2012	22